SOME PAGES IN THE ORIGINAL CONTAIN FLAWS AND OTHER DEFECTS WHICH APPEAR ON THE FILM

చల్లాలక్ష్మీనృసింహశాస్త్రి

ఏకదశీనిర్ణయము

మచిలీపట్టణము, 1924

Record no. 676

Callālakṣmīnṛsiṃhaśāstri

Ēkadaśīnirṇayamu

Macilīpaṭṭaṇamu, 1924

Record no. 676

Bibliographic Record Target

చల్లాలక్ష్మీనృసింహశాస్త్రి.
ఏకదశీనిర్ణయము / చల్లా లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రిచే వ్రాయఁబడినది.- 1. ముద్రణము.- మచిలీపట్టణము : ఇంగువ వేంకట కృష్ణశాస్త్రి, 1924.
4, 48 p. ; 22 cm.
Record no. 676

Callālakṣmīnṛsiṃhaśāstri.
Ēkadaśīnirṇayamu / Callā Lakṣmīnṛsiṃhaśāstricē vrāyam̐baḍinadi.- 1. mudraṇamu.- Macilīpaṭṭaṇamu : Iṃguva Vēṅkaṭa Kṛṣṇaśāstri, 1924.
4, 48 p. ; 22 cm.
Record no. 676

ఓమ్

పరబ్రహ్మణేనమః

ప్రాచీన జ్యోతిష ధర్మశాస్త్ర గ్రంథములనుండి సంగ్రహింపఁబడిన,

ఏకాదశీనిర్ణయము.

ఇది మచిలీపట్టణమందుండు,

చెల్లా నాగలింగశాస్త్రులవారి పుత్త్రుఁడగు,

చెల్లా లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రిచే వ్రాయఁబడి,

బ్రహ్మశ్రీ. ఇంగువ వేంకటకృష్ణశాస్త్రిగారిచే పరిష్కరింపఁబడి,

స్వకీయ, శ్రీ ఆరా[illegible] ముద్రాక్షరశాలయందు,

ముద్రింపించి ప్రకటింపఁబడియె.

మచిలీపట్టణము.

ప్రథమముద్రణము 500 ప్రతులు.

రిజష్టరుకాపీరైట్.

దీనివెల 0-4-0, పోష్టుఖర్చులు 0-4-0

1924

ఓమ్

పరబ్రహ్మణేనమః.

ప్రాచీన జ్యోతిష ధర్మశాస్త్ర గ్రంథములనుండి సంగ్రహింపఁబడిన,

ఏకాదశీనిర్ణయము.

ఇది మచిలీపట్టణమందుండు,
చెల్లా నాగలింగశాస్త్రులవారి పుత్రుఁడగు,
చెల్లా లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రిచే వ్రాయఁబడి,
బ్రహ్మశ్రీ ఇంగువ వేంకటకృష్ణశాస్త్రిగారిచేఁ బరిష్కరింపఁబడి.

స్వకీయ, శ్రీ ఆర్యానంద ముద్రాక్షరశాలయందు,
ముద్రింపించి ప్రకటింపఁబడియె.
మచిలీపట్టణము.

ప్రథమముద్రణము 500 ప్రతులు.

దీనివెల 0-4-0, పోస్టుఖర్చులు 0-4-0

1924

పీఠిక.

అయ్యా!

ప్రస్తుతము మనముండునది కలియుగంబని అందరకుం గోచరమైన విషయమేగనుక విస్తరింపపనిలేదు. ఈకలియుగంబున మానవులు సర్వదా పాపకృత్యములు చేయుచుకాలము గడుపుదురు ప్రతిమాసమునందును శుక్లపాడ్యమి ప్రథమ దినము, ౨_౩_౪_౫_౬_౭_౮_౯_౧౦, మిగిలిన ౯ దినములు అనగా శుద్ధదశమీలవఱకును, శరీర సంరక్షణముచేయుచు గృహస్థధర్మములను పరిపాలింపుచు కాలము గడుపుచుండవలెను. పిమ్మట ఏకాదశీదినంబున హరిపూజచేసికొని తులసీతీర్థమును గ్రహించి గురుపాదములను నమ్మి మనోబుద్ధి, చిత్త అహంకారములను స్వాధీనపరచుకుని 'అహంబ్రహ్మేతి వ్యజానాత్' అను ప్రమాణమును స్వీకరించి సర్వం ఖల్విదంబ్రహ్మ " అనువాక్యమును నమ్ముచు బ్రహ్మైవాహం" అను ప్రమాణము మఱువకుండా ప్రథమమందు మనస్సు, బుద్ధి, చిత్తము, అహంకారము ఒకటిగాచేసి, ఏకాదశీమహత్తును తెలిసికొనినవాడై శ్రీభగవత్స్వరూపమునుదర్శించినచో కృతార్థుడగును. ఏకాదశియందు చేసిన తపస్సుగాని, దానముగాని, ధర్మముగాని, అక్షయప్రదమగును, ఏకాదశియందు మధుర పదార్థములు భుజించకూడదు. ఒకవేళ క్షుత్తృష్ణార్తిగా నున్న యెడల ఫలపుష్పములు నారికేళోదకము మొదలగునవి భుజించిన చాలును, ఆశరీరమునకు ఒకఉపవాసముచేసినచో క్రమముగా శ్రీభగవద్దర్శనము గురుకటాక్షముచే యెప్పుడో ఏవేళనో దర్శనముకాగలదు. నిశ్చయము అట్టివాని జన్మసార్థకమగును. లేనిచో నిరర్థకమగును. మానవుడు జన్మమెత్తిన తరువాత ఏకాదశిఉపవాసమే గ్రహించతగిన మహావ్రతము ఉత్తరజన్మంబున కాయసిద్ధిగలవాడై జ్ఞానుడై ఉద్భవించిసూక్ష్మములో మోక్షమనుబొందును. పరిపూర్ణము(౦)ఏకాదశీదినంబున ౧_౧_కలశి ఏకగ్రీవమైనదే ఏకాదశీతిథియని పెద్దలభిప్రాయము. కడమవిషయములు రెండవకూర్పునందు వ్రాయబడును.

విషయసూచిక.

విషయములు సమాప్తము.

ఓమ్.

పరబ్రహ్మణేనమః

ఏకాదశీనిర్ణయము.

శ్లో॥ వాగీశాద్యాస్సుమనస్సర్వార్థానాముపక్రమే।
యన్నత్వాకృతకృత్యాస్స్యుస్తన్నమామిగజాననమ్।
అథానేకర్షి వాక్యాని సమాలోచ్యముహుర్ముహుః।
క్రియతేనిర్ణయస్సమ్యగేకాదశ్యాయథామతి॥

తా॥ బ్రహ్మాదిదేవతలు కార్యారంభమందెవ్వనికినమస్కారము జేసిధన్యులగుదురో యట్టి వినాయకునినమస్కరించి మహాఋషి వచనములనుబహువారములుచూచి ఆలోచించినాబుద్ధికొలది ఏకాదశీనిర్ణయమును జేయుచున్నానని. తా॥

ఏకాదశీశబ్ద నిర్వచనము.

శ్లో॥ ఏకాదశేంద్రియైర్జాతాన్యఘాన్యర్దత్యుపోషణాత్।
తస్మాదేకాదశీనామ ప్రసిద్ధాపక్షయోర్ద్వయోః॥

తా॥ త్వక్, చక్షువు, శ్రోత్రము, జిహ్వాఘ్రాణము, అనుజ్ఞానేంద్రియపంచకము, వాక్కు, పాదము, పాణి, పాయువు, ఉపస్థ, అనుకర్మేంద్రియపంచకమున్ను మనస్సున్ను, అనుయీ ౧౧ ఇంద్రియములచేత దివారాత్రములుచేసిన పాపములను ఏకాదశితిథి ఉపోష్యముచేత హరించుచున్నదిగాన యీతిథికియేకాదశియని నామముగలిగినది.
స్కాందపురాణమునందు చెప్పినదెట్లనిన పూర్వముపాలసముద్రమందు దేవదానవులు అమృతమును మథించియుపయోగించు కొనిపోయిన తరువాతఆయమృతబిందువులుపడినచోట తులసీపారిజాతములుజన్మిం

చినవి సత్యజిత్తను శూద్రుడు వాటిని పోషించుచు ఆపుష్పముల చేత హరిపూజ చేయుచుండెను, కొంతకాలమునకు ఇంద్రుడా పారిజాత పుష్పములను హరించను ద్దేశ్యముతో వచ్చి హరిపూజానిర్మాల్యలంఘనదోషముచేత బద్ధుడై యాషాఢశుక్ల పాడ్యమి మొదలు ౧౧ దినములు ఆహారశూన్యుడై యుండెను. సత్యజిత్తును సభార్యుడై యింద్రునితో పాటు ౧౧ దినములు అన్నోదకములను వర్జించియుండెను, ౧౧ దినముందు హరి ప్రసన్నుడై వరమిచ్చి పాడ్యమి మొదలు పదకొండవదినమందు నేను ప్రసన్నుడనైతిని కనుక యీ యేకాదశీతిథి నాకు ప్రియమైనది యీదినమందు పూజాజాగరోపవాసముల నాచరించువారు నన్ను జేరుదురను మొదలైన వరములిచ్చి అచ్చోటనే అంతర్ధానమాయెను పిమ్మట యీ తిథికి ఏకాదశీ అని ప్రసిద్ధిగలినది యిందుకు ప్రమాణము కొంచము వ్రాయబడును,

విష్ణుః॥ శ్లో॥ మనేపియూషబిందుభ్యా ముత్పన్నాతత్ర భూరుహా। తులసీపారిజాతౌచ శుచీతావన్యుశోద్భవౌ। సత్యజిన్నామకశ్చిచ్ఛుష్పవాటీమకల్పయత్। భాగధేయేన తైర్నిదరిద్రాత్తస్స్యపోషకః॥ తేనోపజీవనం కుర్వన్ సంస్థితో మేఘవాహనః। దృష్ట్వా సర్వాణి పుష్పాణిపారిజాతముఖానిచ॥ నిత్యం జహార విప్రేంద్ర స్వాత్మనాస్యాసుమానిచ। గతేషు సర్వపుష్పేషు ప్రత్యహం పుష్పవాటికే। మనుష్మార్తేరక్షితం పుష్పం పతద్ర్వ్యం పరితస్తతః॥ అంతస్సహైః పుష్పవాట్యా మవాకిరద సోముని। పాదస్పర్శోల్లంఘనేన మన్నిర్మాల్యస్యతత్క్షణాత్। సచోరాణాం సురేంద్రాణాం మాసీత్పంగుత్వమాశుచ। నాశోభవేత్తే ఖచరత్వం నకించిచ్ఛలితుంతథా। జ్ఞానతోఽజ్ఞానతో వాపి యోనిర్మాల్యం పదర్పితం। పత్రం పుష్పం ఫలం గంధం నైవేద్యం మత్పదోదకం। దైవాద్యదంఘ్రిసంస్పర్శమథవా ప్యతిలంఘయేత్। సోపిపంగుత్వమాప్నోతి సత్యం చేహపరత్రవా। ఆర్యస్య సత్యజిద్భృత్యా ఇంద్రాదీంముదాన్మనే। సంమార్జయ స్తతస్సర్వం మన్నిర్మాల్యమతిప్రియం। ప్రతీకారమజానంత్స స్తద్దోషస్యాధికస్య చ। నివత్యేం దాద్రిదయ స్తత్రవ్యధితాజీవ

నంవినా। ప్రతిపత్తిథిమారభ్య ఆషాఢస్య మహామునే। తేషాంమాసీచ్ఛుక్లపక్షే దినేష్వేకాదశేషుచ। నిరాహారాః పృథివ్యాం తే దేవాః పీయూషవర్జితాః। తురాషాడమరైస్సార్థం మాహాత్మ్యమాపన్మృతోపమాం। ఆలోక్యానశనే దేవాన్ సభార్యస్సత్యజిత్తదా। శక్రాద్యైస్త్రిదశైస్సోపి యంచకారానశనవ్రతం। తేషాముజ్జీవనార్థంతు ప్రత్యహం మాంసమర్చయేత్। తిథిశేషాత్తదారభ్య క్రమాదేకాదశీస్మృతా। మాంతస్యాం విధినా పూజ్య సాపిభక్త్యా మహత్తైస్సభైః। తదగ్రమానుకం మంత్రంజపన్ జాగరణస్థితః। మయాతస్య ప్రసన్నత్వం తతస్సర్వం భవిష్యతి। ఇత్యుక్తో విష్ణునాతూర్ణం నారదః ప్రియయాదివం॥ (విస్తారముగా పురాణమందు చూడవచ్చును పద్మపురాణమందు మార్గశీర్షకృష్ణైకాదశి భగవంతుని శరీరము వల్ల పుట్టినదనిన్ని తదాది ఏకాదశి ప్రసిద్ధమైనదనిన్ని చెప్పబడియున్నది) గ్రంథవిస్తరభీతిచేత వ్రాయుటకవకాశము లేకపోయినది.

ఏకాదశీనామములు.

మాసము.	తిథి	నామము.	ఫలము.
చైత్రశుక్ల	౧౧	కామదానామికా	పుత్రప్రదం
చైత్రకృష్ణ	౧౧	పాపమోచనీ	సంపత్ప్రదం
వైశాఖశు	౧౧	మోహినీ	దుఃఖనివృత్తి
ఈబహుళ	౧౧	వరూధినీ	ఆనందఫలప్రదం
జ్యేష్ఠశు	౧౧	నిర్జలా	సుఖప్రదం
జ్యేష్ఠకృ	౧౧	అపరా	భయనివృత్తి
ఆషాఢ	౧౧	శయనీ	లక్ష్మీప్రదం
ఈబహు	౧౧	యోగినీ	వంశవృద్ధి
శ్రావణశు	౧౧	పుత్రదాయినీ	సంతానవృద్ధి
ఈకృష్ణ	౧౧	కామికా	సుఖప్రదం

భాద్రపద	౧౧	పరివర్తినీ	శరీరశుద్ధి
ఈకృష్ణకు	౧౧	అజా	మార్గశుద్ధి
ఆశ్వయుజశు	౧౧	పాశాంకుశ	పాపనివృత్తి
ఈకృష్ణ	౧౧	ఇందిరా	గృహశుద్ధి
కార్తికశు	౧౧	ప్రబోధినీ	ధనధాన్యసమృద్ధి
ఈకృష్ణ	౧౧	రమా	పితృఋణవిముక్తి
మార్గశీర్షశు	౧౧	మోక్ష	స్వర్గలోకదర్శనం
బహుళ	౧౧	ఉత్పత్తిః	పుణ్యలోకగమనం
పుష్యశుక్ల	౧౧	పుత్రిదా	పిశాచనివృత్తి
ఈబహుళ	౧౧	సఫలా	నక్షత్రలోకగమన
మాఘశు	౧౧	జయా	ఊర్ధ్వలోకప్రాప్తి
ఈబహుళ	౧౧	షట్తిలా	పాతాలలోకగమనం
ఫాల్గునశు	౧౧	ఆమలక	భూలోకగమనం
ఈబహుళ	౧౧	విజయా	జయదాయినీ
అధిమాసశు	౧౧	పద్మినీ	పుణ్యలోకప్రాప్తి
ఈబహుళ	౧౧	పరమా	తేజోలోకనివాసం

(మరా) ఈఏకాదశులయొక్క ఉపోష్యఫలమును ఏకాదశులందిచ్చు వస్త్రాదిదానములు వానివాని ఫలమును ప్రాచీనగ్రంథాదులందు విపులముగా చెప్పబడినవి సర్వసర్వత్రా ఉపోష్యముండి హరిపూజను తప్పకచేయవలెను సువాసినులకుమాత్రం ఉపోష్యముండకూడదుభర్త యొక్క ఆజ్ఞను దీసికొనిఏకాదశీవ్రతంమాత్రం చేయవచ్చును.

ఏకాదశీమహిమ.

అథైకాదశీ మహిమాలిఖ్యతేతత్రవసిష్ఠః శ్లో॥ ఏకాదశీసముత్థేనవహ్నినాపాతకేంధనం, భస్మతాంయాతిరాజేంద్రఅపిజన్మశతోద్భవం। నైదృశంపాపనంకించిత్త్రాణం భువవిద్యతే। యాదృశంపద్మనాభస్యదినంపాతకహానిదం। యావన్నోపవసేజ్జంతుః పద్మనాభస్యవాసరం। తావత్పాపానిదేహేస్మిన్ తిష్ఠంతిమనుజాధిప। అశ్వమేధసహస్రాణివాజపేయశతానిచ।ఏకాదశ్యుపవాసస్యకలాంనార్హంతిషోడశీం॥ ఏకాదశేంద్రియైఃపాపం యత్కృతంభవతిప్రభో। ఏకాదశ్యుపవాసేనతత్సర్వంవిలయంనయేత్ ॥ ఏకాదశీసమంకించిత్పాపత్రాణంనవిద్యతే స్వర్గమోక్షప్రదాహ్యేషారాజ్యపుత్రప్రదాయినీ।సుకళత్రప్రదాహ్యేషాశరీరారోగ్యదాయినీ। నగంగానగయాభూపనకాశీనచపుష్కరం। నచాపికౌరవక్షేత్రంనరేవానచదేవికా। యమునాచంద్రభాగాచతుల్యాభూపహరేర్దినాత్। అనాయాసేనరాజేంద్రప్రాప్యతేవైష్ణవంపదం। చింతామణి సమాహ్యేషాఅథవాపినిధేస్సమా। సాకల్పపాదపప్రఖ్యావేదపాదోపమాథవా॥

తా॥ ఏకాదశీజాతమైన యగ్నిచేతనూరుజన్మలవల్లగల్గినపాపములునశించును పాతకనాశనమును చేయుటలోయీఏకాదశితోసమానమైనదిలేదు మనుష్యులెంతవరకు ఏకాదశ్యుపవాసమును జేయరోఅంతవరకు పాపములు నశించవు,యిదిగాక వేయిఅశ్వమేధయాగములు నూరువాజపేయయాగములున్ను ఏకాదశ్యుపవాసఫలముతో పదహారవపాలుసమానములుగావు ౧౧ ఇంద్రియముల చేతచేయబడిన పాపము ఈఏకాదశ్యుపవాసము చేతనశించును. పాపములను నశింపజేయుటలో ఏకాదశితో సమానమైనదిలేదు, ఈఏకాదశిస్వర్గ మోక్షములను రాజ్యమును పుత్రపౌత్రులను కళత్రమును శరీరారోగ్యమున్ను యిచ్చును యింకావిశేషముగా చెప్పేదేమున్నది గంగగయకాశిపుష్కరము కౌరవక్షేత్రము రేవానదిదేవిక యమున చంద్రభాగయివియేఏకాదశితోనుసమానములుగావుయీఏకాదశ్యుపవాసమువలన అనాయాసముగా విష్ణులోకములభించును. ఈఏకాదశిచింతామణితోను నిధితోనుకల్పవృక్షముతోను వేదపాదముతోనుసమానమైనది.

నారదోపి ॥శ్లో॥ ఏకామేకాదశీంవాపిసముపోష్యజనార్దనం। వ్యాజేనాపిసమభ్యర్చ్యసంసారాన్ముక్తిమాప్నుయాత్। ప్రసంగాద్వాథ

వాదంభాల్గో భాద్వాత్రిదశాధిప। ఏకాదశ్యామనశ్నన్ యస్సహిదుః ఖాద్విముచ్యతే॥

తా॥ నారదుడిట్లు చెప్పుచున్నాడు కపటముచేతనైనను ఒక ఏకాదశినాడైనను యుపవాసముజేసి గోవిందుని పూజించినయడల సంసారమువలన ముక్తినొందును, ప్రసంగమువల్లగాని బడాయికిగాని లోభముచేతగాని ఏకాదశినాడు భోజనము చేయనివాడు దుఃఖములనుంచివిడువబడును.

ఏకాదశీనిత్యత్వకామ్యత్వనిర్ణయము.

ఈఏకాదశ్యుపవాసము. నిషేధపరిపాలనాత్మకము వ్రతరూపము. అనిరెండువిధములు యిందుప్రథమముకు ప్రమాణము॥

శ్లో॥ నశంఖేనపిబేత్తోయంనభాదేత్కూర్మసూకరౌ। ఏకాదశ్యాంన భుంజీతపక్షయోరుభయోరపి॥ గృహస్థోబ్రహ్మచారీచఆహితాగ్నిస్తథైవచ। ఏకాదశ్యాంనభుంజీత పక్షయోరుభయోరపి॥

తా॥ శంఖముతో యుదకపానము జేయరాదు. కూర్మవరాహములతో భక్షించగూడదు యుభయపక్షములందు ఏకాదశినాడు భుజించరాదు. బ్రహ్మచారిగాని గృహస్థుడుగాని ఆహితాగ్నిగాని రెండుపక్షములందు ఏకాదశియందు భుజించరాదు.

కించ॥ శ్లో॥ యాని కానిచపాపాని బ్రహ్మహత్యాదికానిచ। అన్నమాశ్రిత్యతిష్ఠంతి సంప్రాప్తేహరివాసరే। తస్మాదన్నంనభోక్తవ్యంప్రాణైః కంఠగతైరపి॥

తా॥ ఏకాదశినాడు బ్రహ్మహత్యాదిపాతకములు అన్నమును ఆశ్రయించియుండునుగాన ప్రాణములు పోయినను అన్నమును తినగూడదు రెండవదియైన వ్రతరూపముకు ప్రమాణము నిర్ణయసింధువందు బ్రహ్మకైవర్తనమందు॥ శ్లో॥ ప్రాప్తేహరిదినేసమ్యగ్విధాయనియమంనిశి। దశమ్యాముపవాసస్యప్రకుర్యాద్వైష్ణవంవ్రతం॥

తా॥ హరివాసరము రాగానే దశమినాడు రాత్రినియమమును అవలంబించి యుపవాసవ్రతమును గ్రహించవలెను.

ఇదిగాక యీవ్రతము నిత్యము కామ్యము అని రెండు విధములు

తదుక్తంకాలాదర్శే॥ శ్లో॥ సర్వస్మృతిపురాణేతిహాసాదిషువినిశ్చితం। ఏకాదశీవ్రతంతచ్చ నిత్యంకామ్యమితిద్విధా॥

తా॥ ఉపవాసవిధివాక్యములందు నిత్యసదాశబ్దాదులుండుటచేత నిత్యము సాయుజ్యాదిఫలశ్రవణమువలన కామ్యము గలుగును,

శ్లో॥ నిత్యంసదా యావదాయుర్నకదాచిదతిక్రమేత్। ఇత్యుక్త్వాతిక్రమేదోషశ్రుతేరత్యాగచోదనాఫలాశ్రుతేర్వీప్సయాచ తన్నిత్యమితికీర్తితమితి॥ నిత్యంసదాయావదాయుః నకదాచిదతిక్రమేత్ ఉక్త్వాతిక్రమేదోషశ్రుతిః అత్యాగచోదనాఫలాశ్రుతిః వీప్సా ఈయాదిశబ్దములు యుపవాసవిధి వాక్యములందుండుటచేత నిత్యము తత్రనిత్యశబ్దోగరుడపురాణె అభిహితః॥ ఉపోష్యైకాదశీంనిత్యం పక్షయోరుభయోరపి॥ సదాశబ్దస్సనత్కుమారసంహితాయాముక్తః॥ శ్లో॥ ఏకాదశీసదోపోష్యాపక్షయోరుభయోరపీతి॥ యావదాయుశ్శబ్ద ఆగ్నేయపురాణేఽభిహితం॥ ఉపోష్యైకాదశీం రాజన్ యావదాయుస్సువృత్తిభిః॥(నకదాచిదతిక్రమేదితిశబ్దోవిష్ణుస్మృతావుక్తః)

శ్లో॥ ఏకాదశ్యాంనభుంజీతకదాచిదపిమానవఇతి”

తా॥ రెండుపక్షములందు నిత్యము యుపవాసము చేయవలయునను గరుడపురాణమందు నిత్యశబ్దము ఏకాదశియుపవాసము సదా చేయవలయునను సనత్కుమారసంహితయందు చెప్పబడెను, ఏకాదశ్యుపవాసము సర్వదా చేయవలయునను ఆగ్నేయపురాణమందు యావదాయుశ్శబ్దము కదాచిదపి ఏకాదశియందు భుజించరాదను విష్ణుస్మృతియందు నకదాచిదతిక్రమేత్ అనుశబ్దమున్ను చెప్పబడినవి ఏకాదశియందు కేవలాకరణము ఉపక్రియ్యాకరణము అని2విధములు అందు కేవలాకరణమందు ప్రత్యవాయమును సనత్కుమారుడు చెప్పెను, స్కాందః॥ శ్లో॥ నకరోతిహియోమూఢ ఏకాదశ్యాముపోషణం। సనరోనరకంయాతిరౌరవంతమసావృతమ్॥ కరణమందు దోషము స్కాందపురాణమందు చెప్పియున్నది.

శ్లో॥ పరిగృహ్యవ్రతం సమ్యగేకాదశ్యాదికంనరః॥ నసమాపయతేతస్యగతిః పాపీయసీభవేత్।

తా॥ ఏకాదశివ్రతమునవలంబించి విడిచినవానికి పాపగతికలుగును.

విష్ణుః॥ శ్లో॥ సమారాధాయవిధానేనద్వాదశీవ్రతముత్తమం। తస్యభంగం నరఃకృత్వారౌరవంనరకంవ్రజేత్॥ శ్లో॥ పూర్వంవ్రతంగృహీత్వాయో నచరేత్కామమోహితః। జీవన్భవతిచండాలోమృతశ్శ్వాచాభిజాయతే॥

తా॥ ద్వాదశీవ్రతమును అవలంబించి విడిచినవాడు రౌరవనరకమును బొందును. అనివిష్ణురహస్యమందున్నది వ్రతములుపూనిభంగము చేసినవాడు బ్రతికియుండి చండాలుడగును చచ్చికుక్కై పుట్టునని భాగవేయుడు వచించెను.

అత్యాగచోదనావిషయమందువిష్ణురహస్యవచనము॥ శ్లో॥ పరామాపదమాపన్నోహర్షేవాసముపస్థితే। సూతకేమృతకేవాపినత్యాజ్యంద్వాదశీవ్రతమ్॥

తా॥ ఆపత్తునుబొందినను సంతోషమును బొందినను ద్వాదశీ వ్రతమును విడువగూడదు.

ఫలశ్రుతినిగుఱించికాత్యాయనాదివచనములు శ్లో॥ ఏకాదశ్యాముపవసేత్పక్షయోరుభయోరపి॥

శ్లో॥ రటంతీహపురాణానిభూయోభూయోవరాననే। నభోక్తవ్యం నభోక్తవ్యంసంప్రాప్తేహరివాసరే స్కాందేపి। ఉపోష్యైకాదశీంసమ్యక్పక్షయోరుభయోరపి।

తా॥ రెండుపక్షములందు ఏకాదశినాడుపవాసము చేయవలెను హరివాసరమందు భుజించకూడదనిపురాణములు ఘోషించుచున్నవి రెండుపక్షములందును శ్రద్ధతో ఏకాదశ్యుపవాసము చేయవలెనను స్కాందవచనము.

శ్లో॥ పక్షేపక్షేతుకర్తవ్యమేకాదశ్యాముపోషణం నిత్యంభక్తిసమాయుక్తైర్నరైర్విష్ణుపరాయణైః। పక్షేపక్షేచకర్తవ్యమేకాదశ్యాముపోషణం॥

తా॥ భక్తితోప్రతిపక్షమందు ఏకాదశ్యుపవాసమునుచేయవలయును. యీప్రకారముగా సర్వదాఅనుష్ఠించియేతీరవలెను,

ఏకాదశీనిర్ణయము.

ఈఏకాదశ్యుపవాసము రెండువిధములు భోజననిషేధపరిపాలనాత్మకములు వ్రతస్వరూపమునని మొదటియుపవాసమందు పుత్రవంతులగు గృహస్థులకును కృష్ణపక్షమందును అధికారముగలదు రెండవది పుత్రయుక్తులగు గృహస్థులుచేయగూడదు కృష్ణపక్షమందునుగూడదు- మతియేమనినమంత్రపూర్వముగ వ్రతసంకల్పము మానియథాశక్తి నియమములతో భోజనవర్జనము నుమాత్రము చేయవలెను ఇట్లుసంధితయమువచ్చినచో శుక్లైకాదశియందును దెలియునది ఆషాఢశుద్ధైకాదశి మొదలు కార్తికశుద్ధైకాదశివరకు మధ్యమందువచ్చు కృష్ణైకాదసులయందుపుత్రవద్గృహస్థులకు సహితము వ్రతాధికారము గలదు- విష్ణుసాయుజ్యమును ఆయుఃపుత్రాదికమును గోరువారు కామ్యవ్రతమును పక్షద్వయమందును జేయవలెను- దానికినిషేధమేయు లేదు- పితృపితామహక్రమమున పాంచరాత్రాదిసంస్కారములనొందిన వారు వైష్ణవగృహస్థులు, వారికికృష్ణైకాదశియుపత్యముగాను పోష్యమే- ఈయేకాదశీవ్రతము శైవవైష్ణవసౌరాదిమతస్థులకందరకును నిత్యమే- కనుకనే చేయనియెడ ప్రత్యవాయము విధింపఁబడినది- సంపత్తిమొదలగుఫలములను జెప్పుటవలన కామ్యమునగును- కొందరు రెండుగడియలు మొదలుదశమియున్నయెడదశమియందెభోజనము చేయవలెననియుసూర్యోదయమునకు బూర్వమేకాదశి ప్రవేశించిశుద్ధాధికాధికద్వాదశిగల్గినచో నుపవాసద్వయము చేయవలెనని యీతిథిపాలనముగూడ జెప్పుదురు- అదియప్రామాణికము- ఎనిమిదివత్సరములవయస్సు మొదలుకొని యెనుబదివత్సరములవయస్సుపర్యంతమేకాదశీవ్రతమందధికారము- శక్తియున్నచో నామీాదనుం జేయవచ్చును- సభర్తృకస్త్రీలకు భర్తయొక్కగాని పితాదులయొక్కగాని యనుజ్ఞలేకుండనుపవాసాది వ్రతముల జేయునెడనవివిఫలమగును- భర్తయొక్కయాయుస్సుక్షీణమగును,నరకమునుగూడగలుగును అశక్తులకుముందుజెప్పెడుపక్షములలో నొకటిచేయవలెనుగాని వ్రతమువిడువఁగూడదు- పక్షములెవ్వియనిన

శ్లో॥ నక్తంహవిష్యాన్న మనోదనం వాఫలంతిలాః క్షీరమథాంబుచాజ్యం। యత్పంచగవ్యంయదివాపివాయుః ప్రశస్తమత్రోత్తరముత్తరం చ॥ యని - అనఁగా - పగలుమానిరాత్రిభుజించుట - పగలైనను హవిష్యాన్న మేతినుట - లేక యన్నము విడుచియటుకులు మొదలగునవితినుట - లేకఫలము - లేకనువ్వులుతినుట - లేకక్షీరముద్రావుట - లేకనీళ్లు ద్రాగుట - లేకనేయిద్రాగుట - లేకగోవుయొక్క క్షీరదధిఘృతమూత్రపురీషములు సమభాగములుగాగలిపిపంచగవ్యము భక్షించుట - లేకవాయుభక్షణముమాత్రము చేయుట - వీనిలోనుత్తరోత్తరము శ్రేష్ఠమని చెప్పబడినది ప్రమాదముచే నేకాదశ్యుపవాసముమానిన యెడద్వాదశియందైనను జేయవలెను, అప్పుడును జేయనిచో యవమధ్యచాంద్రాయణవ్రతము ప్రాయశ్చిత్తము జేసుకొనవలెను, నాస్తికబుద్ధిచే జేయనియెడపిపీలికామధ్య చాంద్రాయణ వ్రతము ప్రాయశ్చిత్తము - అశక్తులగుప్రతిపుత్రాదులకై భార్యాపుత్రభగినీభ్రాత్రాదులేకాదశ్యుపవాసము జేసినచో నూరుయజ్ఞములు చేసిన పుణ్యము లభించును - ఇక వ్రతదినముయొక్క నిర్ణయము ఇక్కడవ్రతాధికారులు వైష్ణవులుస్మార్తులునని రెండువిధములు - అంతవైష్ణవదీక్ష గలవారు వైష్ణవులు, తద్భిన్నులు స్మార్తులునని మహాప్రబంధములందు జెప్పబడినదిగాని వంశపారంపర్యముచే వచ్చినదే వైష్ణవత్వమును స్మార్తత్వమునను నిర్ణయసింధూక్తమే సర్వదేశములందు సర్వశిష్టులకు సమ్మతము - ఏకాదశిదశమి వేధలు రెండువిధములు - 1 అరుణోదయ వేధ 2 సూర్యోదయ వేధయునని సూర్యోదయమునకు బూర్వమునాలుగుగడియ లరుణోదయము - సూర్యోదయము స్పష్టము - కనుకతొలిరోజున - నేబదియారుగడియలలోగాకలమాత్రమయినను దశమియున్న యెడనరుణోదయ వేధయగును - యిదివైష్ణవ విషయము - అరువదిగడియలపూర్తికి సూర్యోదయము ఆవయినకలమాత్రమయినను దశమియున్న యెడసూర్యోదయవేధయగును ఇది స్మార్తవిషయము - జ్యోతిష్కులవివాదచే వేధమొదలగువానికి సందేహముగలిగినచో శ్లో॥ బహువాక్యవిరోధేతు బ్రాహ్మణేషువివాదిషు। ఏకాదశీంపరిత్యజ్య ద్వాదశీంసముపోషయేత్॥

అనువచనమున్నందువనఁగా ప్రమాణవచనవిరోధముచే జ్యోతిర్విదులు వివాదపడునప్పుడు ద్వాదశియందుపవాసము చేయవలెనని యున్నందునట్లు చేయవలెను. కాఁబట్టి యేకాదశిశుద్ధయు విద్ధయునని రెండు విధములు - అరుణోదయ వేధగలది విద్ధయనఁబడును దానివిడిచి వైష్ణవులు ద్వాదశియందుపవాసము జేయుదురు - అరుణోదయ వేధలేనిది శుద్ధయనఁబడును - అది నాలుగు విధములు - ఏకాదశిమాత్రమేయధికముగునదియు - ద్వాదశిమాత్రమే యధికమగునదియు రెండిటికాధిక్యముగలదియు రెండిటికాధిక్యలేనిదియు ని ఆధిక్యమనఁగా సూర్యోదయానంతరమందుండుట - ఉదాహరణములు వ్రాసెదను, దశమి ౫౫ - ఏకాదశి ౬౦ - ౧ ద్వాదశికిక్షయము - ౫౭ - ఇదియేకాదశిమాత్రమధికముగాగల శుద్ధవైష్ణవులకుబరదినముగ్రాహ్యము - స్మార్తగృహస్థులకు బూర్వదినము గ్రాహ్యము - ఇకదశమి - ౫౫ - ఏకాదశి - ౫౭ - ద్వా ౬౦ - ౧ ఇదిద్వాదశికిమాత్ర మాధిక్యముగల శుద్ధ - అందు - వైష్ణవులకు ద్వాదశియందుపవాసము - స్మార్తులకు బూర్వదినమందేయుపవాసము - మఱియు దశమి - ౫౫ - ఏకాదశి - ౬౦ - ౧ ద్వాదశి - ౫ - ఇదియుభయాధిక్యముగల శుద్ధైకాదశి - ఇందు సర్వవైష్ణవులు స్మార్తవులు బరదినమందెయుపవాసము చేయవలెను - మరియుదశమి - ౫౫ - ఏకాదశి - ౫౬ - ద్వాదశి - ౫౪ - ఇదియుభయాధిక్యములేని శుద్ధ - వైష్ణవులు స్మార్తులును బూర్వదినమందే యుపవసింపవలయును - ఇదిసంక్షేపముగ వైష్ణవనిర్ణయము.

స్మార్తనిర్ణయము.

ఇకస్మార్తనిర్ణయము విచారింపబడును అందుసూర్యోదయవేధగలదివిద్ధ - అదిలేనిదిశుద్ధ ఈరెండును ప్రత్యేకముగ నాలుగేసివిధములువెట్లనిన - ఏకాదశిమాత్రమధికమగునదియు ద్వాదశిమాత్రమధికమగునదియు రెండిట్లుకాధిక్యముగలదియు రెంటికాధిక్యము లేనిదియు నని మొత్తం (౪) విధములయినది - వీటికుదాహరణములు - దశమి ౫౭, ఏకాదశి - ౬౦ - ౧ ద్వాదశిక్షయము - ౫౪ ఇదియేకాదశిమాత్రమున

కాధిక్యముగలశుద్ధైకాదశి- దశమి-౪-ఏకాదశి-౨-ద్వాదశికి క్షయము-౫౯- ఇదియేకాదశీమాత్రాధిక్యముగల విద్ధైకాదశి- ఈరెండిటియందును స్మార్తగృహస్థులకు బూర్వదినమందుపవాసము- యతులు నిష్కామగృహస్థులు వానప్రస్థులు విధవలు వైష్ణవులును బరదినము గ్రహించవలెను- విష్ణుప్రీతినిగోరు స్మార్తగృహస్థులు రెండుపవాసములు చేయవలెననికొందరు. ఉభయాధిక్యముగలశుద్ధయెట్లనిన-దశమి-౫౮-ఏకాదశి-౬౦-౧ ద్వాదశి -౪-ఉభయాధిక్యముగలవిద్ధయెట్లనిన దశమి-౨-ఏకాదశి-౩-ద్వాదశి ౪-ఈరెంటియందును వైష్ణవులును స్మార్తులును బరదినమందె యుపవసింపవలెను- ద్వాదశీమాత్రమున కాధిక్యముగలశుద్ధైకాదశికుదాహరణము-దశమి-౫౯-ఏకాదశి౫౮ ద్వాదశి-౬౦-౧ ఇదిశుద్ధైకాదశిగనుక స్మార్తులేకాదశిదినమందేయుపవసింపవచ్చును ద్వాదశియందక్కర లేదని మాధవమతము- హేమాద్రిమతమందందరును బరదినమందేయుపవసింపవలెను మోక్షేచ్ఛగల స్మార్తులుమాత్రము బరదినమందు జేయవలయునని కొందరిమతము- ద్వాదశికిమాత్రమె యాధిక్యముండు విద్ధైకాదశి యెట్లనిన- దశమి ౧-ఏకాదశిక్షయము--౫౯-ద్వాదశికివృద్ధి-౬౦-౧ ఈయేకాదశివిద్ధయగుటచే స్మార్తులకును ద్వాదశియందేయుపవాసము- కాబట్టియుభయాధిక్యమందును ద్వాదశీమాత్రాధిక్యమందునుమాత్రమె స్మార్తులకు విద్ధాత్యాగము-అన్యపక్షములనక్కర లేదు- వైష్ణవులకునాధిక్యములద్వైధమును విడచి ద్వాదశియందేయుపవాసము- ఉభయాధిక్యములేని శుద్ధైకాదశియెట్లనిన- దశమి-౫౮-ఏకాదశి-౫౯-ద్వాదశి-౫౭-అనియందుస్మార్తులకేకాదశిదినమందే-యుపవాసము-వైష్ణవులకు విద్ధయగుటచే ద్వాదశియందేయుపవాసము- ఉభయాధిక్యములేనివిద్ధయెటువిన- దశమితిథి -౨-ఏకాదశికిక్షయము- ౫౬- ద్వాదశి-౫౫- ఇక్కడగూడ స్మార్తులకేకాదశిదినమందేయుపవాసము- వైష్ణవులకు ద్వాదశియందుపవాసము- విద్ధైకాదశిమొదటిభేదద్వాయమందువలె నీచరమభేదమందును యతులకు ముముక్షువులకువిధవలకును ద్వాదశియందుపవాసము- విష్ణుప్రీతికాములకుపవాసద్వయమని గ్రహించునది- ఇపుడు శిష్టులు హేమాద్రిమతము నాదరించక మాధవమతముచేతనే సర్వస్మార్తనిర్ణయము జేతురు- ఎచ్చటనైననుపవాసద్వయము జెప్పరు- శుద్ధాధిక ద్వాదశికయందు నందరికొకయుపవాసమును గాని వ దినోపవాసమును గాని చెప్పుదురు- కనుక మాధవమతమునకే సర్వదేశములందు ప్రచారము- ఇట్లేకాదశీవ్రతనిర్ణయముచే వైష్ణవాష్టాదశభేదములు స్మార్తాష్టాదశభేదములును గలవాధముల౦ని తెలియవలెను- వాటివిస్తారము గ్రంథాంతరమందు దెలియవలెను.. అష్టాదశభేదములు వాటికుదాహరణములు వాటినిర్ణయములు ప్రత్యేకముగా వ్రాయబూనినచో బాలురకువ్యామోహమాత్రము గునుగాని ఫలమేమియు లేదు మఱియునారదోక్తములైన వేధభేదములుగలవెట్లనిన- అర్ధరాత్రమునకు పైనిదశమియుండినచో కపాల వేధ- ౫౭ గడియలున్నచో ఛాయా వేధ- ౫౩ గడియలుండినయెడ గ్రస్త వేధ, ౫౪- గడియలున్నచో సంపూర్ణ వేధ- ౫౫ గడియలున్న యెడనతి వేధ, ౫౬ గడియలున్న యెడ మహా వేధ- ౫౭ గడియలున్న యెడ ప్రళయ వేధ, ౫౮ గడియలున్న యెడ మహాప్రళయ వేధ౫౯గడియలున్న యెడ ఘోర వేధ౬౦ గడియలున్న యెడ రాక్షస వేధమని ఇందులో గొన్నియెమమధ్వాదిమతాంతరస్థులు గొందరిచే వాడబడునుగాని మాధవాదిసర్వసంమత వేధ ౫౬ గడియలు మొదలుకొనియేయని తెలియవలెను- దశమి పదునైదు గడియలచే నేకాదశి దూషించుననువచనముపవాసవ్యతిరిక్తవ్రతవిషయము- అనగానితరవ్రతాంగసంకల్పాదులు మధ్యాహ్నోత్తరమందు జేయవలెననిగాని యట్టి వేధచే నాదినమంతయువదలుమనుటకాదు- ఇకనేకాదశీ వ్రతానుష్ఠాన ప్రకారము జెప్పుచున్నాము- ఉపవాసదినమునకు బూర్వదినమందుపాత్రఃకాలనిత్యకర్మలాచరించి

శ్లో. దశమీదినమారభ్యకరిష్యేహంవ్రతంతివ। త్రిదినం దేవదేవేశ నిర్విఘ్నంకురుకేశవ॥ యనుమంత్రముతో సంకల్పించిమధ్యాహ్నమందేకభుక్తమును జేయవలెను- అపుడు నియమములు- కాంస్యపాత్రము-

మాంసము-మొసరిపప్పు-దివాస్వాపనము-నతిభోజనము-నతిజలపానము-పునర్భోజనము-మైథునముక్షౌరము-ననృతభాషణము-సెనగలు కోద్రిశాకము-పరాన్నము-ద్యూతము-తైలము-తెలకపిండి తాంబూలము నివర్జించుట మొదలగునవి-ఏకభుక్తము జేసిన పైని కాష్ఠముతో దంతధావనము జేయవలెను రాత్రిభోజన యందే శయనించి ప్రాతఃకాలమందేకాదశిగనుక పత్రాదికముచేతనే దంతధావనము జేసి స్నానాదినిత్యకర్మలు చేసిన పైని పవిత్రముధరించి యుత్తరాభిముఖుడై జలపూర్ణమైన తామ్రపాత్రముతో నాచమనము జేసిసంకల్పించవలెను, ఎట్లనిన- శ్లో॥ ఏకాదశ్యాంనిరాహారో భూత్వాహమపరేహని। భోక్ష్యామిపుండరీకాక్షశరణంమేభవాచ్యుత॥ యనుమంత్రముచ్చరించి పుష్పాంజలిని దేవునికి సమర్పించవలెను-ఏకాదశియందునిరాహారుడనై రేపు ద్వాదశిపారణచేసెదను గనుక యోభగవంతుడనిర్విఘ్నముగా నాయందుదయ జేయుము మంత్రమునకర్థము.. అశక్తుడు ఏకాదశియందు మీదజెప్పినన క్తము ఫలాహారము మొదలగువానిలో దనకు శక్యమైనదానినుచ్చరించి సంకల్పించవలెను-శైవులకు రుద్రగాయత్రితోను సౌరులకు నిత్యగాయత్రితోను సంకల్పము సూర్యోదయోత్తరమందు దశమియున్నచో స్మార్తులేకాదశి రాత్రియందు జేయవలెను అర్ధరాత్రానంతరము ఏకాదశి కనువృత్తియున్నచో నందరునేకాదశివాడుమధ్యాహ్నాత్తరమందు సంకల్పించవలెను సంకల్పోత్తరమందష్టాక్షరితో నభిమంత్రించిన జలముద్రాగవలెను- అనంతరమందు పుష్పమంటపమందు-పుష్పముల చేతను గంధముల చేతను ధూపదీపదివ్యనైవేద్యముల చేతను నానావిధస్తోత్రముచేతను గీతవాద్యములతో దండప్రణామముల జేయుచు జయశబ్దములుచ్చరించి శ్రద్ధపూర్వకముగా హరినిబూజించి రాత్రిజాగరణము జేయవలెను-ఇక నేకాదశియందునియమములు- బ్రాహ్మణాదివర్ణములు వారు సంకరులతో సంభాషణమునుదర్శనమును స్పర్శనమునుకూడదు బ్రహ్మచర్యం సత్యభాషణముదివాస్వాపము లేకుండ మొదలగునవి-పరిభాషలో మీదజెప్పినవన్నియును-ఇట్లు చండాలరజస్వలాసూతికాదుల యొక్కయు

సంభాషణశ్రవణకీర్తనస్పర్శనాదులువర్జ్యములు-ఇందునకు ప్రాయశ్చిత్తము శ్లో॥ పాఖండిదర్శనాద్దాతు సూర్యంపశ్యేత్తతశ్శుచిః। సంస్పర్శేతుబుధస్స్నాయాచ్చుచిరాదిత్యదర్శనాత్। సంభాష్యతాన్ శుచిషదంచింతయేదచ్యుతంబుధః॥ ఇత్యాదులచేననగా పాషండులను జూచుటకు సూర్యదర్శనమును స్పర్శనమునకు నదియుస్నానమును సంభాషణమునకునవియు భగవంతుని స్మరించుటయు ప్రాయశ్చిత్తమని చెప్పినదనునట్లుచేయవలెను ఉపవాసదినమున శ్రాద్ధమువచ్చినచో శ్రాద్ధశేషమైనయన్నాదులన్నియు నొకపాత్రమందుపడ్డించి యాఘ్రాణించి గోవునకదిపెట్టవలెనుఫలాహారము చేయుదలచినచో నట్టిఫలములు పితృపాత్రలవడ్డించి శేషము భక్షించవలెను. ఉపవాసదినమందు శ్రాద్ధముమానుటకు వచనములు శ్లో॥ ఏకాదశ్యాం యదాభూయాన్మృతాహస్స్యాత్కదాచన। తద్దినంతుపరిత్యజ్య ద్వాదశ్యామేవకారయేత్॥ ఇత్యాదులుయథాచారముగా ఇది వైష్ణవపరములని తెలియవలెను, వైష్ణవులు పదివార్షికమహాలయములు చేయునపుడేకాదశి ద్వాదశి మహాలయములు రెండును "తంత్రేణకరిష్యే" యని సంకల్పించి ద్వాదశియందె చేయవలెను-కామ్యోపవాసమందు సూతకమువచ్చినచో శారీరనియమములను స్వయముగా జేసి సూతకాంతమందు పూజాదానబ్రాహ్మణభోజనాదికము చేయవలెను-నిత్యోపవాసమందు సూతకము వచ్చినచో శారీరనియమము అట్లుచేయుచు స్నానము జేసి సాత్త్వికమనస్కరించిపూజాదికము బ్రహ్మణునిచే జేయించవలెను దానాదులకు లోపమేకాని సూతకాంతమందు జేయనక్కరలేదు-ఇట్లు రజస్వలాదిదోషములందును దెలియునది-ద్వాదశినాడు ప్రాతఃకాలమందు నిత్యపూజాదికము జేసి భగవంతునికి ప్రతిసమర్పించవలెను- అపుడీమంత్రము పఠించవలెను శ్లో॥ అజ్ఞానతిమిరాంధస్యవ్రతేనానేనకేశవ। ప్రసీదసుముఖోనాథజ్ఞానదృష్టిప్రదోభవ॥ యనిఅనగా వ్రతము సమర్పించితిని అజ్ఞానమనుచీకటిచే నంధుడనగు నాకుదయజేసి జ్ఞానదృష్టి యీవలెనని యర్థము, దశమ్యాదుల జెప్పిననియమములకు భంగమునగాదివాస్వాపము ముహుర్జలపానము మిథ్యాభాషణము మొదలగునవిజరి

గినచో దానిదానినుద్దేశించియష్టాక్షరీజపమునూటయెనిమిదేసింగంత మారులుచేయవలెను స్వల్పదోషమైనచో నామత్రిశతిపఠించవలెను రజస్వలాచండాలాదివాక్యశ్రవణాదులుజరిగినచో సహస్రగాయత్రీజపము. అనంతరమందు నైవేద్యతులసీసహితమగుయిచ్చయన్నమును పారణసేయవలెను అపుడామలకియనగానుసిరికకాయభక్షించినచో సంభాష్య సంభాషణ దోషముశమించును. పారణను ద్వాదశిదాటిన యెడ మహాదోషము ద్వాదశిస్వల్పముగా నున్నప్పటికినిమధ్యాహ్న పర్యంతము జేయవలసినకృత్యములనపకర్షించియప్పుడే చేయవలెను. గానియగ్నిహోత్రహోమము నకపకర్షము లేదనికొందఱు. ఇట్లు శ్రాద్ధమునకునునపకర్షము లేదు ఏమసినరాత్రిశ్రాద్ధము నిషిద్ధము. అతిసంకటమగుచో శ్రాద్ధమందును ప్రదోషాదివ్రతమందును తీర్థజలముచే పారణచేయవచ్చును. ద్వాదశి చాలాగడియలున్నచో హరివాసరసంజ్ఞగల ద్వాదశీ ప్రథమపాదము దాటినపైని పారణజేయవలెను కలామాత్రమైనను ద్వాదశిలేనిచో త్రయోదశియందేపారణము. ద్వాదశిమధ్యాహ్నము దాటియున్నయెడ ప్రాతఃకాలమునం దనమూడుముహూర్తములలో గాపారణముగాని మధ్యాహ్నాదికమునందక్కర లేదని చాలామందియనిరి. చాలాకర్మకాలములకు బాధగలుగును. గనుకయపరాహ్ణమందేయనికొందఱు. అన్నిమాసములలో శుక్లద్వాదశికిగాని కృష్ణద్వాదశికిగాని శ్రవణనక్షత్రయోగమున్నచో శక్తిగలవాడేకాదశీ ద్వాదశులరెండిటినుపవసింపవలెను. అశక్తుడైనచో నేకాదశి ఫలాహారముచేసి ద్వాదశినుపవాసము జేయవలెను. విష్ణుశృంఖల యోగమున్నయెడ నేకాదశియందే శ్రవణద్వాదశీవ్రతయుక్తమైన యుపవాసముగూడజేసి శ్రవణయోగములేని ద్వాదశియందు పారణ జేయవలెను. శ్రవణమునకంటె ద్వాదశితక్కువగానున్నయెడ శ్రవణయుక్తమైనను ద్వాదశియందే పారణము. ద్వాదశినుల్లంఘించుట దోషమనిమీద జెప్పబడినది. విష్ణుశృంఖలయోగాదినిర్ణయము భాద్రపదమాసమందలి శ్రవణద్వాదశీప్రకరణములో జెప్పబడును. నియమములు శ్లో॥ దివానిద్రాంపరాన్నంచ పునర్భో

జనమైథునే। క్షౌద్రంకాంస్యామిషంతైలం ద్వాదశ్యామష్టవర్జయేత్। (ద్యూతక్రోధచణకకోద్రవమాషతిలపిష్టమసూరాన్నే త్రాంజన మిథ్యాభాషణం ఛాయాప్రవాసభారవహనాధ్యయనతాంబూలాదీన్ వర్జయేత్।) అని యనంగామీదవ్రాయబడినట్లుదివాస్వాపన మొదలగునవి వర్జింపవలెనుట. ఈనియమములు కామ్యవ్రతమందావశ్యకములు నిత్యవ్రతమందు గొన్నివికల్పితములు శ్లో॥ శక్తిమాంస్తుపుమాన్ కుర్యాన్నియమంసవిశేషణం। విశేషనియమాశక్తో౽హోరాత్రభుంజవర్జితః। నిగృహీతేంద్రియశ్శ్రద్ధాసహయోవిష్ణుతత్పరః। సపాపైర్యేకాదశీంపాపాన్ముచ్యతేనాత్రసంశయః॥ అని అనంగా సామర్థ్యము గలవాడు సర్వనియమములను విశేషముగా జేయవలెను విశేషనియమము జేయనశక్తుడును. నింద్రియజయముగలిగి శ్రద్ధతో భగవద్భక్తి జేయుచు నేకాదశి యహోరాత్రయొందు భోజనముమానినచో వాడును పాపమువలనముక్తుడగుటకు సంశయము లేదనుటఆకరణమందు ప్రత్యవాయము శ్లో॥ అన్యభుంక్ష్వేతియోబ్రూయాద్భుక్తేకవాయుస్సవారకీ। ఏకాదశీవ్రతాద్విష్ణుసాయుజ్యంలభతేశ్రియం। అని అనంగా తానుభోజనముచేసినను నొకరినిభుజింపుమని చెప్పినను నరకమువచ్చును. ఏలాగుననైన నేకాదశీవ్రతాచరణమువల విష్ణుసాయుజ్యము నిహలోకమునశ్రీయునుగలుగుననియర్థము. ఇదియేకాదశీవ్రతనిర్ణయము. కర్మాంతరములందేకాదశి ద్వాదశీయుక్తమేగ్రహించవలెను ఇదియేకాదశీనిర్ణయోద్దేశము సప్తదశము. ద్వాదశియేకాదశీదగ్ధ యేగ్రహింపవలెను. ఇకనెనిమిదిమహాద్వాదశులు.. శుద్ధాధికైకాదశీ యుక్తమైన ద్వాదశియున్మీలనియనబడును. ద్వాదశియే శుద్ధాధికమై వృద్ధినొందినచో వంజులియనబడును. సూర్యోదయమందేకాదశియు ఆపైని క్షయమొందినద్వాదశిద్వితీయ సూర్యోదయమందుత్రయోదశి. ఇట్లులోక యహోరాత్రమందుతిథిత్రయస్పర్శ యున్నయెడ త్రిస్పృశి ద్వాదశియనబడును. దర్శముగాని పౌర్ణమాసికిగాని వృద్ధి గలిగినచో పక్షవర్ధినియనబడును. పుష్యమితో గూడినజయద్వాదశి శ్రవణముతో గూడిన విజయదశమి పునర్వసువుతో గూడినజయంతి రోహి

ణితో గూడిన కృష్ణజయంతి వీటియందు పాపక్షయము మోక్షమును గోరువారుపవాసము జేయవలెను. శ్రవణయుక్తమైన నేకాదశివలె నిత్యము. ఈయెనిమిదిటిలో నేకాదశియు ద్వాదశియు నొక దినమందైనచో తంత్రముచే నొకయుపవాసమే. వేరుగవచ్చినచో నుపవాసద్వయము. వ్రతమారంభించినవాడుపవాసద్వయము జేయలేనియెడ ద్వాదశినుపవాసము చేసినచో పుణ్యము నిచ్చును. అందు శ్రవణయోగము ముహూర్తమాత్రమయిన నుజాలును. పుష్యాదియోగము సూర్యోదయము మొదలుకొని యస్తమయపర్యంతమున్నచో నుపవాసము. పారణము తిథినక్షత్రసంయోగోపవాసమయినచో నుభయాంతరమందుగాని యన్యతరాంతమందుగాని చేయవచ్చును. సర్వసామాన్యనిర్ణయము. ఇది ద్వాదశీనిర్ణయోద్దేశము ముగిసెను.

వైష్ణవానామేకాదశీనిర్ణయః.

శ్లో॥ షట్పంచదశమీవిద్ధా సప్తపంచాధికా తథా। అష్టాధిక మహావిద్ధా విష్ణుభక్తవివర్జితా। దశమీయదిపంచాశద్ఘటికా పంచ చోత్తరే। సాపివిద్ధా తిథిః ప్రోక్తా విష్ణుభక్తవివర్జితా। అరుణోదయ వేళాయాం దశమీయది దృశ్యతే। ఉపోష్య ద్వాదశీంశుద్ధాం త్రయోదశ్యాంతు పారణం। ఏకాదశీ ద్వాదశీ చ రాత్రి శేషాత్రయోదశీ। తత్ర క్రతుశతం పుణ్యం త్రయోదశ్యాంతు పారణం। పంచపంచాశదఘటికా ఘటికాదశమీయది ఏకాదశీం పరిత్యజ్య ద్వాదశీం సముపోషయేత్॥

శ్లో॥ నవమీ శేషసంయుక్తా దశమీ సకలాయది
ద్వాదశ్యాముపవాసంచ త్రయోదశ్యాంతు పారణం॥

శ్లో॥ ఏకాదశీభవేత్పూర్ణా పరతో ద్వాదశీ తథా।
ఏకాదశీం పరిత్యజ్య ద్వాదశీం సముపోషయేత్॥

శ్లో॥ సంపూర్ణద్వాదశీ యత్ర పరతోపి వివర్ధతే।
ద్వాదశ్యాముపవాసంచ ద్వాదశ్యామేవ పారణం॥

శ్లో॥ దశమీవిద్ధహీనా చేత్పరతో ద్వాదశీ భవేత్।
ఉపవాసద్వయం కార్యం విష్ణుభక్తిపరాయణైః॥

శ్లో॥ ద్వాదశ్యాః ప్రథమం పాదో హరివాసరసంజ్ఞకః।

తదంతే పారణం కుర్యా దన్యథా దోషభాగ్భవేత్।

శ్లో॥ చతుః పంచోర్ధ్వ దశమీ ద్వాదశ్యాం సముపోషయేత్।
సంపూర్ణైకాదశీం త్యక్త్వా ఇత్యుక్తం తత్త్వవాదినామితి॥

మాధ్వైకాదశీ

శ్లో॥ త్రయపన్న ఘటికాదూర్ధ్వం దశమీయది దృశ్యతే।
ఉపోష్య ద్వాదశీ శుద్ధా త్రయోదశ్యాంతు పారణమ్॥

అష్టాదశభేదములు.

శ్లో॥ అష్టాదశప్రభేదాశ్చ నిరూప్యాస్తేషు నామసు। ఏకాదశ్యాశ్చ పక్షలస్మృతీనామనుసారతః॥ శుద్ధాప్యేకాదశీ గ్రాహ్యా పర తో ద్వాదశీ చేత్। శుద్ధేత్యేకాదశీ షష్టి ఘటికా చ విధీయతే॥ గరుడపురాణే॥ శ్లో॥ ఏకాదశ్యుదయే కించిత్పరేహ్ని ద్వాదశీ న చేత్। త్యక్త్వా శుద్ధామపి స్మార్తైః కర్తవ్యా దశమీయుతా॥

శ్లో॥ సంపూర్ణ ద్వాదశీ వృద్ధిముదయాత్కేవలా యది। ఉపోష్యైకాదశీ శుద్ధా స్మార్తై రేవ విధీయతే।

శ్లో॥ సంపూర్ణైకాదశీ శుద్ధా ద్వాదశ్యాం నాస్తి కించన। ద్వాదశీ చ త్రయోదశ్యాం నాస్తి త్రికథం భవేత్॥ తత్ర పూర్వా గృహస్థైశ్చ యతిభిశ్చోత్తరా తిథిః॥

ఉదహారణము.

౧౧ ఆ॥ ౬౦-౦ ౧౨ సో॥ ౬౧-౦ ౧౩ మం॥ ౧-౦	" శుద్ధాధికా ద్వాదశ్యధికా" తత్ర ద్వితీయాదినే ఉపోష్యా॥
౧౧ ఆ॥ ౬౦-౦ ౧౧ సో॥ ౩-౦ ౧౨ కు॥ ౩-౧	శ్లో॥ సంపూర్ణైకాదశీ యత్ర ప్రభాతే పునరేవ సా। సర్వైరేవోత్తరా కార్యా పరతో ద్వాదశీ యది। ౧

౧౧ ఆ॥ ౬౦-౦ ౧౧ సో॥ ౧-౦ ఉపరి ద్వాదశి } ౫౯-౦	"శుద్ధాధికా ద్వాదశీ సమా" అత్రపూర్వా గృహిణాం । ఉత్తరా యతీనాం ॥ శ్లో॥ ఏకాదశ్యాధిక్యా యత్ర ద్వాదశీచ సమాయది । పూర్వోపోష్యా గృహస్థైస్తు యతిభిశ్చోత్తరా తిథిః॥ ౨
౧౧ ఆ॥ ౬౦-౦ ౧౧ సో॥ ౩-౦ ఉపరి- ద్వాదశి } ౫౮-౦	శుద్ధాధికా ద్వాదశీహీనా। తత్ర పూర్వా గృహిణాం- ఉత్తరా యతీనాం॥ శ్లో॥ తత్ర శుద్ధాధికాచైవ న్యూనాచ ద్వాదశీయది। పూర్వాపోష్యా గృహస్థైస్తు యతిభిశ్చోత్తరాతిథిః ॥ 3
౧౧ ఆ॥ ౬౦-౦ ౧౨ సో॥ ౬౦-౦ ౧౨ మం॥ ౩-౧	శుద్ధసమా ద్వాదశ్యధికా॥ తత్ర పూర్వా గృహిణాం, ఉత్తరా యతీనాం, శ్లో॥ ఏకాదశీసమా యత్ర ద్వాదశీ బహులా యది। అత్ర పూర్వా గృహస్థైశ్చ ఉపోష్యా యతిభిః పరా॥ ౪
౧౧ ఆ॥ ౬౦-౦ ౧౨ సో॥ ౬౦-౦ పున ద్వాదశి నాస్తి	శుద్ధసమా ద్వాదశీసమా॥ శ్లో॥ ఏకాదశీ ద్వాదశీచ ద్వేతిథితు సమేయది । భవేతాంతత్ర పూర్వైవ చోపోష్యా మునిసత్తమా ॥ ౫
౧౧ ఆ॥ ౬౦-౦ ౧౨ సో॥ ౫౯-౦	శుద్ధసమా ద్వాదశీహీనా తత్ర పూర్వోపోష్యా॥ శ్లో॥ ద్వాదశీచ యదాకించిన్న్యూనాచైకాదశీ సమా। తయోరుపోష్యా పూర్వైవ సర్వైర్మనుజపుంగవైః॥ ౬
౧౧ ఆ॥ ౫౯-౦ ౧౨ సో॥ ౬౦-౦ ౧౨ మం॥ ౩-౦	శుద్ధహీనా ద్వాదశ్యధికా॥ శ్లో॥ ఏకాదశీ యదా హీనా ద్వాదశీ బహులా యది। కుర్యాత్తయోస్తు పూర్వైవ సర్వైర్మనుజపుంగవైః॥ ౭
౧౧ ఆ॥ ౫౯-౦ ౧౨ సో॥ ౬౦-౦ పునః ద్వాదశి నాస్తి	శుద్ధాహీనా ద్వాదశీసమా। అత్ర పూర్వోపోష్యా॥ శ్లో॥ అల్పాచైకాదశీ కించిద్ద్వాదశీ సమగా యది । ఉపోష్య తత్ర పూర్వైవ సర్వైర్మనుజపుంగవైః॥ ౮

౧౧ ఆ॥ ౫౯-౦ ౧౨ సో॥ ౫౮-౦	శుద్ధహీనా ద్వాదశీహీనా। తత్ర పూర్వైవోపోష్యా॥ శ్లో॥ అల్పాచైకాదశీకించిద్ద్వాదశీచ తథైవచ। హీనాచేత్తత్ర పూర్వైవ చోపోష్యా సర్వవర్ణభిః॥ ౯
౧౦ ఆ॥ ౨-౦ ౧౧ సో॥ ౪-౦ ౧౨ మం॥ ౮-౦	విద్ధాధికా ద్వాదశ్యధికా। తత్ర విద్ధోపోష్యా॥ శ్లో॥ విద్ధాధికా ద్వాదశీచ బహుళా యది వా భవేత్। అవిద్ధా తత్ర సర్వైశ్చ ఉపోష్యా మనుజైస్సదా॥ ౧౦
౧౦ ఆ॥ ౨-౦ ౧౧ సో॥ ౪-౦ అత్ర ఉపరి ద్వాదశీ- ౫౫-౦	విద్ధాధికా ద్వాదశీహీనా తత్ర విద్ధా గృహిణాం। శుద్ధా యతీనాం॥ శ్లో॥ యదా విద్ధాధికా హీనా ద్వాదశీ యది వా భవేత్।విద్ధోపోష్యా గృహస్థానాం యతీనాముత్తరాతిథిః॥ ౧౧
౧౦ ఆ ౨-౦ ఉపరి ఏకాదశి ౫౯-౦ ౧౨ సో॥ ౬౦-౦ ౧౨ మం॥ ౧-౦	విద్ధసమా ద్వాదశ్యధికా। తత్ర విద్ధైవోపోష్యా॥ శ్లో॥ యదా విద్ధా సమానాహి ద్వాదశీ చాధికా భవేత్ । తత్రోపోష్య చ విద్ధాపి సర్వైర్మనుజపుంగవైః॥ ౧౨
౧౦ ఆ॥ ౨-౦ ఏకాదశి ఉపరి ౫౭-౦ ౧౨ సో॥ ౫౮-౦	విద్ధసమా ద్వాదశీహీనా తత్ర పూర్వా గృహిణాం ఉత్తరాయతీనాం। శ్లో॥ యదా విద్ధా సమా రాజన్ ద్వాదశీచ సమా యది । తత్ర పూర్వా గృహస్థానాం యతీనాముత్తరాతిథిః॥ ౧౩
౧౦ ఆ॥ ౨-౦ ఉపరి ఏకా॥ ౮-౦ ౧౨ సో॥ ౬౨-౧ ౧౨ మం॥ ౧-౦	విద్ధహీనా ద్వాదశ్యధికా । తత్ర విద్ధోపోష్యా॥ శ్లో॥ అధికా ద్వాదశీ యత్ర విద్ధహీనా యదా భవేత్ । తత్ర విద్ధాప్యుపోష్యైవ సర్వైః పుణ్యమభీప్సుభిః॥ ౧౪

౧౦ ఆ॥ ౨.౦ ఉషః.౫౮ ౦ ౧౨ సో॥ ౫౭_౦	విద్ధసమాద్వాదశీహీనాఽత్రపూర్వాగృహిణాం ఉత్తరాయతీనాం॥ శ్లో॥ యదావిద్ధాసమాహీనా ద్వాదశీచభవేద్యది। పూర్వోపోష్యాగృహస్థైస్తు యతిభిశ్చోత్తరాతిథిః॥ ౧౫

౧౦ ఆ॥ ౩_౦ ఉషః౫౭.౦ ౧౨ సో॥ ౬౦_౧	విద్ధహీనాద్వాదశీసమా । తత్రవిద్ధోపోష్యా॥ శ్లో॥ విద్ధహీనాసమాయత్ర ద్వాదశీయదివాభవేత్। ఉపోష్యాతత్రవిద్ధైవసర్వైర్మనుజపుంగవైః॥

౧౦ ఆ॥ ౨_౦ ఉషఃఏకా.౫౭,౦ ౧౨ సో॥ ౫౬_౧	విద్ధహీనాద్వాదశీ హీనాతత్రవిద్ధోపోష్యా॥ శ్లో॥ విద్ధహీనాచవారాజన్ ద్వాదశీచతథైవచ హీనాచతత్రపూర్వైవచోపోష్యాసర్వవర్ణభిః॥ ౧౭

౧౦ ఆ॥ ౨_౦ ౧౧ సో॥ ౧_౦ ౧౨ మం॥ ౧_౦	తత్రవిద్ధోపోష్యా॥ శ్లో॥ విద్ధాధికాయదాబ్రహ్మన్ ద్వాదశీచసమాయది అవిద్ధాతత్రసర్వైశ్చఉపోష్యామునిసత్తమా॥ ౧౮

సర్వాణ్యుదాహరిష్యామః ॥ శుద్ధాధికాద్వాదశ్యధికా। శుద్ధాధికాద్వాదశీసమా। శుద్ధాధికాద్వాదశీహీనా। సమాద్వాదశ్యధికా। శుద్ధసమాద్వాదశీసమా।శుద్ధసమాద్వాదశీహీనా। శుద్ధహీనాద్వాదశ్యధికా। విద్ధాధికాద్వాదశ్యధికా। విద్ధాధికాద్వాదశీహీనా।విద్ధసమాద్వాదశ్యధికా।విద్ధసమాద్వాదశీసమా। విద్ధసమాద్వాదశీహీనా- విద్ధహీనాద్వాదశ్యధికా। విద్ధహీనాద్వాదశీహీనా॥ ఏవంశుద్ధావిద్ధాభేదాష్టాదశప్రకారాఉక్తాః॥

౧౦ ఆ॥ ౨_౦ ౧౧ సో॥ ౧_౦ ఉషఃద్వాదశీ ౫౭_౦	పునఃప్రభాతసమయే ఘటికైకాదశీభవేత్। తత్రోపవాసోవిహితశ్చతుర్థాశ్రమవాసినాం విధవానాంచ తత్రైవపరతోద్వాదశీనచేత్॥

అథవైష్ణవానాంశుద్ధైకాదశీభేదాః.

(ధర్మాబ్ధిసనిర్ణయః.)	దశమీ.		ఏకాదశీ.		ద్వాదశీ.	
	ఘ	ప.	ఘ.	ప.	ఘ.	ప.
శుద్ధన్యూనాన్యూనద్వాదశికా	౫౫	౫౯	౫౯	౫౯	౫౯	౫౯
ధర్మాబ్ధిసముదాహరణమ్.	౫౫	౧	౫౭	౦	౫౮	౦
శుద్ధన్యూనాసమద్వాదశికా	౫౫	౫౯	౫౯	౫౯	౬౦	౦
ధర్మాబ్ధిసముదాహరణమ్,	౫౫	౦	౫౭	౦	౫౮	౧
శుద్ధన్యూనాఽధికద్వాదశికా.	౫౫	౫౯	౫౯	౫౯	౬౦	౧
ధర్మాబ్ధిసముదాహరణమ్.	౫౫	౦	౫౮	౦	౬౦	౧
శుద్ధసమాన్యూనద్వాదశికా	౫౫	౫౯	౬౦	౦	౫౯	౫౯
ధర్మాబ్ధిసముదాహరణమ్.	౫౫	౦	౫౭	౦	౫౮	౦
శుద్ధసమాసమద్వాదశికా.	౫౫	౫౯	౫౭	౦	౬౦	౦
ధర్మాబ్ధిసముదాహరణమ్.	౫౫	౦	౫౭	౦	౫౮	౦
శుద్ధసమాధికద్వాదశికా.	౫౫	౫౯	౫౭	౦	౬౦	౧
ధర్మాబ్ధిసముదాహరణమ్.	౫౫	౦	౫౮	౦	౬౦	౧
శుద్ధాధికాన్యూనద్వాదశికా.	౫౫	౫౯	౬౦	౧	౫౯	౫౯
ధర్మాబ్ధిసముదాహరణమ్.	౫౫	౦	౬౦	౧	౫౮	క్షయః
శుద్ధాధికాసమద్వాదశికా.	౫౫	౫౯	౬౦	౧	౫౯	౫౯
ధర్మాబ్ధిసముదాహరణమ్.	౫౫	౦	౬౦	౧	౫౮	క్షయః
శుద్ధాధికాధికద్వాదశికా.	౫౫	౫౯	౬౦	౧	౬౦	౧
ధర్మాబ్ధిసముదాహరణమ్.	౫౫	౦	౬౦	౧	౫౫	౦

ధర్మాబ్ధిసనిర్ణయః. — ఇయమనుభయాధిక్యవతీశుద్ధా వైష్ణవైః స్మార్తైశ్చైకాదశ్యేవోపోష్యా

ఇయమనుభయాధిక్యవతీశుద్ధా వైష్ణవైః స్మార్తైశ్చైకాదశ్యేవోపోష్యా।

ఇయంశుద్ధాద్వాదశీమాత్రాధిక్యవతీ అత్రవైష్ణవానాంద్వాదశ్యాముపోషణంస్మార్తానాంపూర్వా।

ఇయమనుభయాధిక్యవతీశుద్ధా అత్ర వైష్ణవానాం స్మార్తానాం చైకాదశ్యాముపవాసః॥ ఇయమనుభయాధిక్యవతీశుద్ధా అత్ర వైష్ణవానాం స్మార్తానాంచైకాదశ్యామేవోపవాసః॥

ఇయంశుద్ధాద్వాదశీ మాత్రాధిక్యవతీ అత్ర వైష్ణవానాం ద్వాదశ్యాముపోషణంస్మార్తానాంపూర్వా।

ఇయమేకాదశీమాత్రాధిక్యశుద్ధా వైష్ణవైః పరోపోష్యాస్మార్తగృహస్థైః పూర్వా।

ఇయమప్యేకాదశీ మాత్రాధిక్యవతీశుద్ధా వైష్ణవైః పరోపోష్యాస్మార్తగృహస్థైః పూర్వా। వోపోష్యా।

ఇయంశుద్ధాఉభయాధిక్యవతీఅత్రసర్వైర్వైష్ణవైః స్మార్తైశ్చపరై

అథ వైష్ణవానాంవిద్ధైకాదశీభేదాః

	దశమీ.		ఏకాదశీ.		ద్వాదశీ	
విద్ధన్యూనాన్యూనద్వాదశికా	౫౬	౧	౫౯	౫౯	౫౯	౫౯
ధర్మాబ్ధిసముదాహరణమ్.	౫౭	౦	౫౮	౦	౫౯	౦
విద్ధన్యూనాసమద్వాదశికా	౫౬	౧	౫౯	౫౯	౬౦	౦
ధర్మాబ్ధిసముదాహరణమ్.	౫౭	౦	౫౮	౦	౫౯	౦
విద్ధన్యూనాధికద్వాదశికా	౫౬	౧	౫౯	౫౯	౬౦	౧
ధర్మాబ్ధిసముదాహరణమ్.	౫౮	౦	౫౯	౦	౬౦	౧
విద్ధసమాన్యూనద్వాదశికా	౫౬	౧	౬౦	౦	౫౯	౫౯
ధర్మాబ్ధిసముదాహరణమ్.	౫౭	౦	౫౮	౦	౫౯	౦
విద్ధసమాసమద్వాదశికా.	౫౬	౧	౬౦	౦	౬౦	౦
ధర్మాబ్ధిసముదాహరణమ్.	౫౭	౦	౫౮	౦	౫౯	౦
విద్ధసమాధికద్వాదశికా	౫౬	౧	౬౦	౧	౬౦	౧
ధర్మాబ్ధిసముదాహరణమ్.	౫౮	౦	౫౯	౦	౬౦	౧
విద్ధాధికాన్యూనద్వాదశికా.	౫౬	౧	౬౦	౧	౫౯	౫౮
ధర్మాబ్ధిసముదాహరణమ్.	౫౮	౦	౬౦	౧	౫౮	[illegible]
విద్ధాధికాసమద్వాదశికా.	౫౬	౧	౬౦	౧	౫౯	౫౯
ధర్మాబ్ధిసముదాహరణమ్.	౫౮	౦	౬౦	౧	౫౮	[illegible]
విద్ధాధికాధికద్వాదశికా.	౫౬	౧	౬౦	౧	౬౦	౧
ధర్మాబ్ధిసముదాహరణమ్.	౫౮	౦	౬౦	౧	౫౪	౦

ధర్మాబ్ధిస్థనిర్ణయః.

ఇయమనుభయాధిక్యవతీవిద్ధా అత్ర స్మార్తానామేకాదశ్యామేవోపవాసో న ద్వాదశ్యాం వైష్ణవానాంతు విద్ధత్వాద్ద్వాదశ్యాముపవాసః

ఇయమప్యనుభయాధిక్యవతీవిద్ధా అత్ర స్మార్తానామేకాదశ్యామేవోపవాసో న ద్వాదశ్యాం, వైష్ణవానాంతు విద్ధత్వాద్ద్వాదశ్యాముపవాసః.

ఇయంద్వాదశీమాత్రాధిక్యవతీవిద్ధా అత్ర స్మార్తానామేకాదశ్యామేవోపవాసో న ద్వాదశ్యామితి, మాధవమతం, హేమాద్రిమతే తు సర్వైః పరా ద్వాదశ్యేవోపోష్యా కేచిత్తు ముముక్షుభిః స్మార్తైః పరోపోష్యేత్యాహుః.

అనుభయాధిక్యవతీ విద్ధేయం అత్ర స్మార్తానామేకాదశ్యామేవోపవాసో న ద్వాదశ్యాం వైష్ణవానాంతు విద్ధత్వాద్ద్వాదశ్యాముపవాసః

ఇయమనుభయాధిక్యవతీవిద్ధా అత్ర స్మార్తానామేకాదశ్యాముపవాసః వైష్ణవానాంతు విద్ధత్వాద్ద్వాదశ్యాముపవాసః॥

ఇయంద్వాదశీమాత్రాధిక్యవతీవిద్ధా అత్ర స్మార్తైరేకాదశ్యుపోష్యా న ద్వాదశీతి మాధవమతం హేమాద్రిమతే తు సర్వైః పరా ద్వాదశ్యేవోపోష్యా కేచిత్తు ముముక్షుభిః స్మార్తైః పరోపోష్యేత్యాహుః॥

ఏకాదశీ మాత్రాధిక్యవతీవిద్ధా అత్ర స్మార్తగృహిణాం పూర్వోపోష్యా యతిభిః స్మార్తైర్గృహిభిర్వనస్థైర్విధవాభిర్వైష్ణవైశ్చపరైవోపోష్యా విష్ణుప్రీతికామైః స్మార్తైరుపవాసద్వయంకార్యమితి కేచిత్॥

ఇయమప్యేకాదశీమాత్రాధిక్యవతీవిద్ధా ఉపస్థోదాహరణవత్॥

ఉభయాధిక్యవతీవిద్ధేయం అత్ర సర్వైః స్మార్తైర్వైష్ణవైశ్చావశిష్టాపరైరేకాదశ్యుపోష్యా।

అథస్మార్తానాంశుద్ధైకాదశీభేదాః

	దశమీ.		ఏకాదశీ.		ద్వాదశీ	
శుద్ధన్యూనాన్యూనద్వాదశికా	౫౯	౫౯	౫౯	౫౯	౫౯	౫౯
ధర్మాబ్ధిస్థముదాహరణమ్.	౫౨	౦	౫౮	౦	౫౯	౦
శుద్ధన్యూనాసమద్వాదశికా	౫౯	౫౯	౫౯	౫౯	౬౦	౦
ధర్మాబ్ధిస్థముదాహరణమ్,	౫౨	౦	౫౮	౦	౫౯	౦
శుద్ధన్యూనాఽధికద్వాదశికా.	౫౯	౫౯	౫౯	౫౯	౬౦	౧
ధర్మాబ్ధిస్థముదాహరణమ్.	౫౮	౦	౫౯	౦	౬౦	౧
శుద్ధసమాన్యూనద్వాదశికా	౫౯	౫౯	౬౦	౦	౫౯	౫౯
ధర్మాబ్ధిస్థముదాహరణమ్.	౫౨	౦	౫౭	౦	౫౯	౧
శుద్ధసమాసమద్వాదశికా.	౫౯	౫౯	౬౦	౦	౬౦	౦
ధర్మాబ్ధిస్థముదాహరణమ్.	౫౧	౧	౫౮	౧	౫౯	౦
శుద్ధసమాధికద్వాదశికా.	౫౯	౫౯	౬౦	౦	౬౦	౧
ధర్మాబ్ధిస్థముదాహరణమ్.	౫౮	౦	౫౯	౦	౬౦	౧
శుద్ధాధికాన్యూనద్వాదశికా.	౫౯	౫౯	౬౦	౧	౫౯	౫౮
ధర్మాబ్ధిస్థముదాహరణమ్.	౫౮	౦	౬౦	౧	౫౮	క్షయః
శుద్ధాధికాసమద్వాదశికా.	౫౯	౫౯	౬౦	౧	౫౯	౫౯
ధర్మాబ్ధిస్థముదాహరణమ్.	౫౮	౦	౬౦	౧	౫౮	క్షయః
శుద్ధాధికాధికద్వాదశికా.	౫౯	౫౯	౬౦	౧	౬౦	౧
ధర్మాబ్ధిస్థముదాహరణమ్.	౫౮	౦	౬౦	౧	౪	౦

ధర్మాబ్ధిస్థనిర్ణయః.

ఇయమనుభయాధిక్యవతీశుద్ధా, స్మార్తానామేకాదశ్యామేవోపవాసో న ద్వాదశ్యాం వైష్ణవానాంతువిద్ధత్వాద్ద్వాదశ్యాముపవాసః॥ ఇయముపరిలిఖితోదాహరణవత్ జ్ఞేయా॥ ఇయం ద్వాదశీమాత్రాధిక్యవతీశుద్ధా అతిశుద్ధత్వాత్ స్మార్తానామేకాదశ్యామేవోపవాసో న ద్వాదశ్యామితిమాధవమతం హేమాద్రిమతేతు సర్వైః పరాద్వాదశ్యేవోపోష్యా కేచిత్తుముముక్షుభిః స్మార్తైః పరోపోష్యేత్యాహుః

ఇయమనుభయాధిక్యవతీశుద్ధా అత్ర స్మార్తానామేకాదశ్యామేవోపవాసో న ద్వాదశ్యాం వైష్ణవానాంతువిద్ధత్వాద్ద్వాదశ్యాముపవాసః॥ ఉపరిలిఖితోదాహరణవత్ జ్ఞేయమ్॥

ద్వాదశీమాత్రాధిక్యవతీశుద్ధేయం అతిశుద్ధత్వాత్ స్మార్తానామేకాదశ్యామేవోపవాసో న ద్వాదశ్యామితిమాధవమతం హేమాద్రిమతేతు సర్వైః పరాద్వాదశ్యేవోపోష్యా కేచిత్తుముముక్షుభిః స్మార్తైః పరోపోష్యేత్యాహుః॥

ఇయంశుద్ధా ఏకాదశీ మాత్రాధిక్యవతీ అత్ర స్మార్తానాం గృహిణాం పూర్వోపోష్యా యతివైష్ణవాదిభిః పరోపోష్యా॥

ఉపరిలిఖితోదాహరణవత్॥ ఇయముభయాధిక్యవతీశుద్ధా అత్ర సర్వైః స్మార్తైర్వైష్ణవైశ్చావశిష్టా పరైవైకాదశ్యుపోష్యా॥

అథస్మార్తానాంవిద్ధైకాదశీభేదాః.

	దశమీ.		ఏకాదశీ.		ద్వాదశీ.	
విద్ధన్యూనాన్యూనద్వాదశికా	౬౦	౧	౫౯	౫౮	౫౯	౫౯
ధర్మాబ్ధిస్థముదాహరణమ్.	౨	౦	౫౬	క్షయః	౫౫	౦
విద్ధన్యూనాసమద్వాదశికా	౬౦	౧	౫౯	౫౮	౬౦	౦
ధర్మాబ్ధిస్థముదాహరణమ్.	౨	౦	౫౬	క్షయః	౫౫	౦
విద్ధన్యూనాధికద్వాదశికా	౬౦	౦	౫౯	౫౮	౬౦	౧
ధర్మాబ్ధిస్థముదాహరణమ్.	౧	౦	౫౮	క్షయః	౬౦	౧
విద్ధసమాన్యూనద్వాదశికా	౬౦	౧	౫౯	౫౯	౫౯	౫౯
ధర్మాబ్ధిస్థముదాహరణమ్.	౨	౦	౫౬	క్షయః	౫౫	౦
విద్ధసమాసమద్వాదశికా.	౬౦	౧	౫౯	౫౯	౬౦	౦
ధర్మాబ్ధిస్థముదాహరణమ్.	౨	౦	౫౬	క్షయః	౫౫	౦
విద్ధసమాధికద్వాదశికా	౬౦	౧	౫౯	౫౯	౬౦	౧
ధర్మాబ్ధిస్థముదాహరణమ్.	౧	౦	౫౮	క్షయః	౬౦	౧
విద్ధాధికాన్యూనద్వాదశికా.	౬౦	౧	౬౦	౦	౫౯	౫౮
ధర్మాబ్ధిస్థముదాహరణమ్.	౪	౦	౨	౦	౫౮	క్షయః
విద్ధాధికాసమద్వాదశికా.	౬౦	౧	౬౦	౧	౫౯	౫౯
ధర్మాబ్ధిస్థముదాహరణమ్.	౪	౦	౨	౦	౫౭	క్షయః
విద్ధాధికాధికద్వాదశికా.	౬౦	౧	౬౦	౧	౬౦	౧
ధర్మాబ్ధిస్థముదాహరణమ్.	౨	౦	3	౦	౪	౦

ధర్మాబ్ధిసన్నిర్ణయః.

అనుభయాధిక్యవతీవిద్ధేయంఅత్రిస్మార్తానామేకాదశ్యాముపవాసః వైష్ణవానాం ద్వాదశ్యాముపవాసః॥
ఉపరిష్ఠాదాహరణవత్॥
ఇయంద్వాదశీమాత్రాధికా విద్ధాఏకాదశ్యావిద్ధత్వాద్ద్వాదశ్యామేవ స్మార్తానామప్యుపవాసః॥
ఇయమనుభయాధిక్య వతీవిద్ధాఅత్రస్మార్తానామేకాదశ్యాముపవాసః వైష్ణవానాంద్వాదశ్యాం॥
ఉపరిష్ఠోదాహరణవత్॥
ద్వాదశీమాత్రాధిక్య వతీవిద్ధేయంఏకాదశ్యావిద్ధత్వాద్ద్వాదశ్యామేవస్మార్తానామప్యుపవాసః॥
ఏకాదశీమాత్రాధిక్య వతీవిద్ధాఅత్రిస్మార్తానాంగృహిణాంపూర్వాయత్యాదిభిర్వైష్ణవైశ్చపరైర్వా పోష్యావిష్ణుప్రీతికామైరుపవాసద్వయంకార్యమితికేచిత్.
ఉపరిష్ఠాదాహరణవత్।
ఉభయాధిక్యవతీవిద్ధేయం అత్రసర్వైః స్మార్తైర్వైష్ణవైశ్చావశిష్టా పరైవోపోష్యా।

మధ్వఏకాదశీనిర్ణయము.

(1)శుద్ధఅనియును (2)విద్ధఅనిఏకాదశి రెండువిధములు, శుద్ధ అనగాదశమీ వేధలేనిఏకాదశి, విద్ధఅనగాదశమీ వేధకలఏకాదశి దశమీవేధ అనగ దశమీయొక్క సమ్మేళముమనిఅర్థము, సర్వత్రా పంచాంగములో వ్రాయబడునవమీ దశమీఘటికావిఘటికలనుబట్టి ఒక్కొక్కప్పుడు దశమీయొక్క సమ్మేళనము, ఏకాదశికి తగులుచుండును అప్పుడుఏకాదశి దశమీతిథులలో విద్ధైకాదశిఅనుపేరును బొందును. అవిద్ధైకాదశినాడుభోజనముచేయవలసినదేగాని, ఉపవాసము చేయఁగూడదనుటవలనఁయీదశమీతిథియందు భోజనముచేయవలెను.

ఏకాదశీతిథి యెప్పుడున్ను ఉపవాసము చేయవలెనుగదా-సర్వేసర్వత్రాదశమీ ఏకాదసులకు వివాదజరుగుచుండెను, ఎప్పుడోఒకప్పుడుదశమీతిథి, కొన్ని గడియవిగడియలు ఎక్కువగా పంచాంగములో వచ్చుచుండును, అప్పుడు బలముకలదై ఏకాదశినిస్వాధీనపఱచుకొని, దానికి విద్ధైకాదశిఅనిపేరు దెప్పించును, అప్పుడుభోజనమునకభ్యంతరము లేదు అట్టిసందర్భములో, ద్వాదశీతిథి, దెబ్బతిన్నఏకాదశి నిజూచి జాలిపడిదానియొక్క ఉపవాసమును తనరోజునఉపవసింపఁజేయుచుండును. అప్పుడుదెబ్బదిన్నఏకాదశిఅనఁగా విద్ధైకాదశి, ద్వాదశినాడైనను ఉపవాసము చేయకతప్పదు ఏకాదశితిథికిదశమీతిథికి వేధయెప్పుడువచ్చునో ఎప్పుడురాదో ముఖ్యముగా చూడవలెను, అందువలన శుద్ధైకాదశీస్వరూపము దెలిసిసాంప్రదాయసిద్ధమగు ఉపవాసవ్రతము చేసినచో భగవదనుగ్రహరూపమయిన మహాఫలముగలదు.

౧. దశమియెంతఉంటే వేధరాదో, ఆసంగతి, ౧వ సూత్రములో,
౨ దశమియెంతఉంటే వేధతప్పకవచ్చునో, ఆసంగతి, ౨వసూత్రము,
౩. నవమినిబట్టి వేధావేధ లెప్పుడుచూడవలెనో ఆసంగతి, ౩వసూత్రం,
౪. నవమి ౬౦ మొ-౪౭-౩౪ లోగా, ౪వసూత్రములో చూడవలెను.
౫. నవమి ౪౭-౩౪ మొ-౪౭-౪౯ లోగా, ౧వ పదకములో నుండి,
౬. నవమి ౪౭-౪౯ మొ-౪౯-౫౦ లోగా, ౫వ సూత్రములోను,
౭. నవమి ౪౯-౫౦ మొ-౫౦-౭ లోగా, ౨వపదకములో చూడవలెను
౮. నవమి ౫౦-౭ మొ-౫౨-౮ లోగా, ౬వసూత్రములో చూడవలెను
౯. నవమి ౫౨-౮ మొ-౫౨-౨౨ లోగా, ౩వ పదకములో చూడవలెను
౧౦. నవమి ౫౨-౨౨ మొ-౫౩-౨౪ లోగా, ౭వసూత్రములోచూడు
౧౧. నవమి ౫౩-౨౪ మొ-౫౩-౪౧ లోగా, ౪వపదకములోను,
౧౨. నవమి ౫౩-౪౧ మొ-౫౫-౪౨ లోగా, ౮వ సూత్రములోను,
౧౩. నవమి ౫౫-౪౨ మొ-౫౬-౮ లోగా, ౫వ పదకములోను,

౧౪. నవమి ౫౬-౮ మొ-౫౮-౯ లోగా, ౯వసూత్రములో చూడు

౧౫. నవమి౫౮-౯ మొ-౫౮-౩౮ లోగా, ౬వ పదకములో చూడు

౧౬. నవమి౫౮-౩౮ మొ-౬౦-౦లోగా, ౧౦వ సూత్రములో చూడు,

౧౭. నవమి౬౦-౦ మొ-ఉపరివగైరాలు, ౧౧వసూత్రములో చూడు.

౧౮ దశమి ౦-౧ మొ-౬-౦లోగా, ౧౨వసూత్రములో చూడవలెను

౧॥ సూ॥ దశమీతిథి ౫౨ గడియల ౪విగడియలకంటెనొక్క విగడియ తగ్గియున్నను మఱునాటిఏకాదశికి దశమీవేధవుండదుగనుకమరునాడే ఉపవాసముచేసి ద్వాదశినాడే పారణచేయవలయును.

౨॥ సూ॥ దశమీతిథి ౫౪ గడియల ౭ విగడియలకంటెనొక్క విగడియ హెచ్చియున్నను, మరునాడు ఏకాదశికిదశమీవేధ తగిలేతీరును కనుకమర్నాడుఉపవాసముమాని, ద్వాదశినాడుపవసించి, త్రయోదశి పారణచేయవలయును.

3॥ సూ॥ దశమీతిథి ౫౨ గడియల 3విగడియలకు పైగానున్నా ౫౪ గడియల ౮ విగడియలకు లోగానున్నాఉన్నపుడు, నవమీతిథిని గూడ చూచుకొని, దానినిబట్టియీక్రింద సూత్రపదకములప్రకారణము వేధావేధనిర్ణయము చేసికొనవలయును.

౪॥ సూ॥ నవమీతిథి ౧-౬-౦ విగడియలు మొదలు ౧-౪౭-౩౪ విగడియలకు లోగాఎంతయుండినను, దశమీతిథి ౧-౫౨-3విగడియలకు మించితేనే, మరునాడు ఏకాదశికివేధతగులును. మించకుంటే వేధలేనేలేదు.

౫॥ సూ॥ నవమి ౪౭-౪౯ మొదలు ౪౯-౫౦ లకులోగానెంతయుండినన్నూ, దశమి౫౨-౧౯లకుమించితేనే వేధ, లేకుంటే లేదు.

౬॥ సూ॥ నవమి ౫౦-౭ మొదలు ౫౨-౮ లకులోగానెంతయుండినన్నూ, దశమి౫౨-3౭లకు మించితేనే వేధ, లేకుంటే లేదు.

౭॥ సూ॥ నవమి ౧, ౫౨-౨-౨ మొదలు౫3-౨౪లకు లోగానెంతయుండినన్నూ, దశమి౫౨-౫౨లకు మించితేనే వేధ, లేకుంటె లేదు.

౮॥ సూ॥ నవమి౫3-౪౧ మొదలు౫౫-౪౨లకులోగానెంతయుండినన్నూ దశమి౫3-౧౦లకుమించితేనే వేధ, లేకుంటే లేదు.

౯॥ సూ॥ నవమి ౫౬-౮ మొదలు౫౮-౯లకులోగానెంతయుండినన్నూ, దశమి ౫3-3౭లకు మించితేనే వేధ, లేకుంటే వేధ లేదు.

౧౦॥సూ॥నవమి౫౮.3౯ మొదలు౬౦-౦లకులోగానెంతవున్ననుదశమి ౫౪-౭లకు మించితేనే వేధ, లేకుంటే వేధ లేదు.

౧౧॥ సూ॥ నవమి, మొదటిరోజున, నిండుగా౬౦-౦వ్రాయఁబడి రెండవ రోజునకూడా ౬-౦లకులోపుగా వ్రాయఁబడియున్నపుడు మొదటి నాటినవమికినిండు నవమిఅనియు, రెండవనాటినవమికి మిగులునవమిఅనియు చెప్పబడును, ౯ రెండురోజులు వ్రాయఁబడకపోయినను ౬-౦లకులోపుగావ్రాయఁబడియున్నయెడలఆనవమికిమిగులునవమి అనియేపేరు ఈరెండుసందర్భములలోనూ, మిగులునవమినిబట్టియే వేధావేధనిర్ణయము చేసికొనవలయును ఎట్లనగామిగులు నవమి వ్రాసినప్పుడు, ఉపరిఅనివ్రాసియున్నయెడల. ఉపరిఅనుమాటకు ముందువెనుకనున్న గడియవిగడియలనుకలపిన మొత్తము౫౪-౭ లకు మించితేనేమఱునాడుఏకాదశి, దశమీవేధతగులునుమించకుంటే వేధలేనేలేదు. ఉదాహరణము చెప్పబడును, ఒకప్పుడునవమీ ౨-౫ఉపరి౫౪-3 అనియున్నది. ఈనాటినవమి, మిగులునవమీఅయినది, ఈనాటిఉపరిఅను మాటపంచాంగములోవ్రాయఁబడిఉన్నది కనుక, దీనికిముందున్న గడియవిగడియలు ౨-౫ వెనుక నున్నగడియవిగడియలు ౫౪-3 ఈరెంటిమొత్తము ౫౬-౮ అయినను-ఈమొత్తము౧౦వ సూత్రప్రకారము౫౪-౭లకుమించి నదిగాన, ఏకాదశి దెబ్బతినిచెడ్డది కనుకద్వాదశీ నాడుఉపవాసముచేసి త్రయోదశినాడు పారణచేయవలెను ఉపరివచ్చినపుడిట్లేచూచుకొనదగును,

౧౨॥ సూ॥ఏనాడైనను, దశమి౦-౧ మొదలు ౬-౦ లకులోపుగానుండి

లిక్కినదంతయుఏకాదశిగానున్నపుడు,ఆనాటిదశమిస్వల్పమేగదా. ఏకాదశిచాలాఉన్నదిగదా అనిపొరబడిఉపవాసము చేయరాదు దశమిా ఒకవిగడియయున్ననూ, ఏకాదశి చెడిపోవును ఉదాహరణము వ్రాయబడును ఒకప్పుడు దశమిాతిథిదినంబున౦-౨ఈపైఏకాదశి ౫౩-౪౫ గలదు-ఈనాడు దశమిా రెండువిగడియలున్నను, ౫౩-౪౫ఏకాదశిచెడిపోయినది. అందుచేత ఆదినమమానిద్వాద దినంబున ఉపవాసము చేసి, త్రియోదశి పారణచేయవలెను.

౧ పదకము.

నవమి ఇట్లున్నప్పుడు దశమిఇట్లుమించితేనే వేధలేకుంటేలేదు.

నవమి ఘ-వి	దశమి ఘ, వి
౪౭-౩౪	౫౨-౪
,, ౪౭-౩౫	,, ౫౨-౫
,, ౪౭-౩౬	,, ౫౨-౬
,, ౪౭-౩౭	,, ౫౨-౭
,, ౪౭-౩౮	,, ౫౨-౮
,, ౪౭-౩౯	,, ౫౨-౯
,, ౪౭-౪౦	,, ౫౨-౧౦
,, ౪౭-౪౧	,, ౫౨-౧౧
,, ౪౭-౪౨	,, ౫౨-౧౨
,, ౪౭-౪౩	,, ౫౨-౧౩
,, ౪౭-౪౪	,, ౫౨-౧౪
,, ౪౭-౪౫	,, ౫౨-౧౫
,, ౪౭-౫౬	,, ౫౨-౧౬
,, ౪౭-౪౭	,, ౫౨-౧౭
,, ౪౭-౪౮	,, ౫౨-౧౮

ఈప్రకారము అన్నిపదకములలోను చూడవలెను.

౨ పదకము.

	ఘ- వి		ఘ, వి
నవమి	౪౯-౫౦	దశమి	౫౨-౨౦
,,	౪౯-౫౧	,,	౫౨-౨౧
,,	౪౯-౫౨	,,	౫౨-౨౨
,,	౪౯-౫౩	,,	౫౨-౨౩
,,	౪౯-౫౪	,,	౫౨-౨౪
,,	౪౯-౫౫	,,	౫౨-౨౫
,,	౪౯-౫౬	,,	౫౨-౨౬
,,	౪౯-౫౭	,,	౫౨-౨౭
,,	౪౯-౫౮	,,	౫౨-౨౮
,,	౪౯-౫౯	,,	౫౨-౨౯
,,	౫౦-౦	,,	౫౨-౩౦
,,	౫౦-౧	,,	౫౨-౩౧
,,	౫౦-౨	,,	౫౨-౩౨
,,	౫౦-౩	,,	౫౨-౩౩
,,	౫౦-౪	,,	౫౨-౩౪
,,	౫౦-౫	,,	౫౨-౩౫
,,	౫౦-౬	,,	౫౨-౩౬

౩ పదకము.

	ఘ- వి		ఘ- వి
నవమి	౫౨-౮	దశమి	౫౨-౩౮
,,	౫౨-౯	,,	౫౨-౩౯
,,	౫౨-౧౦	,,	౫౨-౪౦
,,	౫౨-౧౧	,,	౫౨-౪౧
,,	౫౨-౧౨	,,	౫౨-౪౨

,, ౫౨-౧౩	,, ౫౨-౪౩
,, ౫౨-౧౪	,, ౫౨-౪౪
,, ౫౨-౧౫	,, ౫౨-౪౫
,, ౫౨-౧౬	,, ౫౨-౪౬
,, ౫౨-౧౭	,, ౫౨-౪౭
,, ౫౨-౧౮	,, ౫౨-౪౮
,, ౫౨-౧౯	,, ౫౨-౪౯
,, ౫౨-౨౦	,, ౫౨-౫౦
,, ౫౨-౨౧	,, ౫౨-౫౧

౪ పదకము.

	ఘ- వి		ఘ- వి
నవమి	౫౩-౨౪	దశమి	౫౨-౫౩
,,	౫౩-౨౫	,,	౫౨-౫౪
,,	౫౩-౨౬	,,	౫౨-౫౫
,,	౫౩-౨౭	,,	౫౨-౫౬
,,	౫౩-౨౮	,,	౫౨-౫౭
,,	౫౩-౨౯	,,	౫౨-౫౮
,,	౫౩-౩౦	,,	౫౨-౫౯
,,	౫౩-౩౧	,,	౫౩-౦
,,	౫౩-౩౨	,,	౫౩-౧
,,	౫౩-౩౩	,,	౫౩-౨
,,	౫౩-౩౪	,,	౫౩-౩
,,	౫౩-౩౫	,,	౫౩-౪
,,	౫౩-౩౬	,,	౫౩-౫
,,	౫౩-౩౭	,,	౫౩-౬
,,	౫౩-౩౮	,,	౫౩-౭

,,	౫౩-౩౯	,,	౫౩-౮
,,	౫౪-౪౦	,,	౫౩-౯

౫ పదకము.

	ఘ- వి		ఘ- వి
నవమి	౫౫-౪౨	దశమి	౫౩-౧౧
,,	౫౫-౪౩	,,	౫౩-౧౨
,,	౫౫-౪౪	,,	౫౩-౧౩
,,	౫౫-౪౫	,,	౫౩-౧౪
,,	౫౫-౪౬	,,	౫౩-౧౫
,,	౫౫-౪౭	,,	౫౩-౧౬
,,	౫౫-౪౮	,,	౫౩-౧౭
,,	౫౫-౪౯	,,	౫౩-౧౮
,,	౫౫-౫౦	,,	౫౩-౧౯
,,	౫౫-౫౧	,,	౫౩-౨౦
,,	౫౫-౫౨	,,	౫౩-౨౧
,,	౫౫-౫౩	,,	౫౩-౨౨
,,	౫౫-౫౪	,,	౫౩-౨౩
,,	౫౫-౫౫	,,	౫౩-౨౪
,,	౫౫-౫౬	,,	౫౩-౨౫
,,	౫౫-౫౭	,,	౫౩-౨౬
,,	౫౫-౫౮	,,	౫౩-౨౭
,,	౫౫-౫౯	,,	౫౩-౨౮
,,	౫౫-౦	,,	౫౩-౨౯
...	౫-౫౧	...	౫౩-౩౦
...	౫౬-౨	...	౫౩-౩౧
...	౫౬-౩	...	౫౩-౩౨
...	౫౬-౪	...	౫౩-౩౩
...	౫౬-౫	...	౫౩-౩౪

౬ పదకము

	గ- వి		గ- వి
నవమి	౫౮-౯	దశమి	౫౩-౩౮
...	౫౮-౧౦	...	౫౩-౩౯
...	౫౮-౧౧	...	౫౩-౪౦
...	౫౮-౧౨	...	౫౩-౪౧
...	౫౮-౧౩	...	౫౩-౪౨
...	౫౮-౧౪	...	౫౩-౪౩
...	౫౮-౧౫	...	౫౩-౪౪
...	౫౮-౧౬	...	౫౩-౪౫
...	౫౮-౧౭	...	౫౩-౪౬
...	౫౮-౧౮	...	౫౩-౪౭
...	౫౮-౧౯	...	౫౩-౪౮
...	౫౮-౨౦	...	౫౩-౪౯
...	౫౮-౨౧	...	౫౩-౫౦
...	౫౮-౨౨	...	౫౩-౫౧
...	౫౮-౨౩	...	౫౩-౫౨
...	౫౮-౨౪	...	౫౩-౫౩
...	౫౮-౨౫	...	౫౩-౫౪
...	౫౮-౨౬	...	౫౩-౫౫
,,	౫౮-౨౭	,,	౫౩-౫౬
,,	౫౮-౨౮	,,	౫౩-౫౭
,,	౫౮-౨౯	,,	౫౩-౫౮
,,	౫౮-౩౦	,,	౫౩-౫౯
,,	౫౮-౩౧	..	౫౪-౦
,,	౫౮-౩౨	,,	౫౪-౧
,,	౫౮-౩౩	,,	౫౪-౨
,,	౫౮-౩౪	,,	౫౪-౩
,,	౫౮-౩౫	,,	౫౪-౪
,,	౫౮-౩౬	,,	౫౪-౫
,,	౫౮-౩౭	,,	౫౪-౬

ఏకాదశియందు విడువతగినకార్యములు.

జ్యోతిషకాలాదర్శే శ్లో॥ పాషండాదేశ్చసంస్పర్శం సల్లాపంచసమీక్షణమ్। దంతానాంధావనం హింసామనృతం స్తేయమేవచ॥ అభ్యంగంస్పర్శనం చైవ సంభోగంస్వాపనందివా। తాంబూలభక్షణం శాకం వర్జయేత్ హరివాసరే॥

తా॥ హరివాసరంబున, పాషండాదిస్పర్శనమువారితో, మాట్లాడుట, చూచుట, దంతధావనముసేయుట, ఇతరులనుహింసించుట, అనృతమాడుట, దొంగిలించుట, అభ్యంగనము చేయుట, సర్వే సర్వత్రాముట్టుకొనుట, స్త్రీసంభోగముచేయుట, పగటియందునిద్రించుట, తాంబూలము భక్షించుట, కూరలుభుజించుట, ఈకార్యములువిడువలెను.

వృద్ధవసిష్ఠః॥ శ్లో॥ ఉపవాసేతథాశ్రాద్ధే నఖాదేద్దంతధావనం। దంతానాంకాష్ఠసంయోగో దహత్యాసప్తమంకులమ్॥

తా॥ ఉపవాసదినంబున, శ్రాద్ధదినంబున,దంతధావనముచేయకూడదు, చేసినపక్షంబున- ఏడుపురుషాంతరములవఱకు దహింపజేయునని తా॥

కించ॥ శ్లో॥ అలాభేతునిషిద్ధేవా కాష్ఠానాందంతధావనం। పర్ణేనవావిశుద్ధాద్భిర్జిహ్వోల్లేఖంచకారయేత్॥ తృణపర్ణైస్సదాకుర్యాదమామేకాదశీంవినా। తయోరపిచకుర్వీత పత్రైర్జంబూరసాలజైః॥

తా॥ దంతకాష్ఠములు సంభవించనప్పుడును, నిషిద్ధదినములయందునుఆకులతోదంతధావనము తప్పక చేయువలెను, మఱియుజిహ్వోల్లేఖనము అనఁగా నాలుకగీచుకొనుటను పుల్లతోవిధికృతము, ఆకులు సంభవించనిపక్షంబున పండ్రెండుమాఱులుదకముతో గండూషము తప్పక జరుపఁదగును, మామిడి. నేరేడు, ఆకులతో కంఠశుద్ధిని జేసికొనవలయును. బ్రహ్మచారులు శుద్ధోదకమును, గృహస్థులు ఆకులతోను, జలముతోను కంఠశుద్ధినిచేయువలెనని తా॥

శ్లో॥ వ్రతపారంభణంకుర్యాత్ప్రాయశ్చిత్తం విధాయచ। శారీరమితిమంత్రేణబహిరంతర్విశోధనమితి॥ హరిఃఓంతత్సత్॥

ఏకాదశ్యాంశ్రాద్ధభోజనవిధిః

కాత్యాయనః॥ శ్లో॥ ఉపవాసోయదానిత్యః శ్రాద్ధంనైమిత్తికంభవేత్।
ఉపవాసంతదాకుర్యాదాఘ్రాయపితృసేవితమ్॥ మాతాపిత్రోః క్షయే ప్రాప్తేభవేదేకాదశీయది। అభ్యర్చ్యపితృదేవాంశ్చఆజిఘ్రేత్పితృసేవితం॥

తా॥ ఉపవాసము నిత్యమై శ్రాద్ధము నైమిత్తికమైయుండినచో మందు శ్రాద్ధముచేయవలెను, అప్పుడు(కర్త)పితృశేషమును ఆఘ్రాణించి పిమ్మట ఉపవాసముచేయవలయును,

శ్లో॥ శ్రాద్ధంకృత్వాతుయోవిప్రోనభుంక్తేథకదాచన। దేవాహవ్యంనగృహ్ణంతి కవ్యంచపితరస్తథా॥

తా॥ (కర్త)శ్రాద్ధమాచరించి, శ్రాద్ధశేషమును భుజించనిచో దేవతలు హవ్యమును, పితృదేవతలుకవ్యమును గ్రహించరు,ఆఘ్రాణముగూడ భోజనముతో సమానమని పెద్దలుచెప్పిరని తా॥

కాలచంద్రికయందు యిట్లువ్రాయఁబడెను,ఎట్లనిన

"పితృసేవితమన్నాదికంసర్వంతస్యావఘ్రాణం శ్రాద్ధార్థేభోజనముపవాసార్థేఅభోజనంచభవతి॥ అనిచెప్పియున్నారు

మరీచిః శ్లో॥ పండితాజ్ఞానినోముఖ్యాః స్త్రియోవాబ్రహ్మచారిణః।
మృతాహంసమతిక్రమ్యచండాలాస్స్యుః పునఃపునః॥

తా॥ పండితపామరు లెవ్వరైనగాని మృతతిథినివిడిచినయెడల చండాలుఁ గుదురని తా॥

శ్లో॥ అన్నాశ్రితానిపాపాని యద్భోక్తుర్దాతురేవచ।
వ్రజంతిపితరస్సర్వేనరకేశాశ్వతీస్సమాః॥

తా॥ ఏకాదశీదినంబున పాపములుఅన్నమును ఆశ్రయించియుండును, గనుకదాతకుభోక్తలకుభుజించుటవలనపాపముసంభవించును.

కించ॥ శ్లో॥ పితృశేషంసమాఘ్రాయ కుర్యాచ్ఛ్రాద్ధంహరేర్దినే॥

తా॥ శ్రాద్ధకర్తవ్యతా బోధకమైనవిధివాక్యమున్నందునభోజననిషేధము కర్తకేగాని భోక్తలకు లేదనికొందఱు" హవిర్బ్రాహ్మణకామ్యాచఅనిచెప్పిరని తా॥

కౌశికః॥ శ్లో॥ శ్రాద్ధంకృత్వాతు యోవిప్రో మోహాదుపవసేద్యది।
రాక్షసంభవేత్ శ్రాద్ధంసోపిగచ్ఛేదధోగతిం॥

తా॥ శ్రాద్ధమాచరించి యుపవాసము చేసినయడల ఆశ్రాద్ధము రాక్షసప్రీతికరము, కర్తకధోగతినికలుగును.

స్మార్త శ్రాద్ధము విషయము.

శ్లో॥ ఏకాదశ్యాంయదాశ్రాద్ధం భవేద్యదికథంచన। కృత్వాతూపవసేచ్ఛ్రాద్ధం విధురోవిధవాపిచ। శ్రాద్ధంకృత్వాగృహస్థో నైవకుర్యాదుపోషణం। పితృశేషంసమశ్నీయాదేకాదశ్యాంనదుష్యతి। మోహాదుపవసేచ్ఛ్రాద్ధంకృత్వాచేద్ధరివాసరే। సయాత్యధోనరకం యాతిపితృభిస్సహమజ్జతి॥

తా॥ ఏకాదశీదినంబున స్మార్తులు శ్రాద్ధముచేసి, విధురుడు-అనఁగా భార్యలేనివాడు, విధవయు, ఉపవాసము చేయవలయును, గృహస్థుడు శ్రాద్ధమాచరించిఉపవాసము చేయుటకూడదు,పితృశేషమును తప్పకభుజించవలెనుగాని, ఉపవాసము చేయుటకూడదు, చేసినయడలతనపితృదేవతలతోగూడనరకమునుబొందునని. తా॥

వైష్ణవ శ్రాద్ధవిషయము

శ్లో॥ ఏకాదశ్యాంయదా శ్రాద్ధం ప్రత్యబ్దంయదివాఅపి। కార్యమేవహితుచ్ఛ్రాద్ధముపవాసఃకథంభవేత్। ఉపవాసోయదానిత్యశ్శ్రాద్ధంనైమిత్తకంభవేత్। కృత్వాతూపవసేచ్ఛ్రాద్ధం శేషమాఘ్రాయవైచరోః॥

తా॥ ఏకాదశియందు వైష్ణవులకు శ్రాద్ధముసంభవించినయడల శ్రాద్ధమాచరించి పితృశేషమును ఆఘ్రాణించవలెనుట.

స్కాందే॥ శ్లో॥ సదాచోపవసేయుశ్చవైష్ణవాహరివాసరే। కృత్వాతువిధినాశ్రాద్ధమాఘ్రాయపితృసేవితం॥

తా॥ వైష్ణవులు సర్వదాఏకాదశీ వ్రతమాచరించుపక్షమున

శ్రాద్ధమాచరించి పితృశేషమును ఆఘ్రాణించిపిమ్మట ఉపవాసము చేయవలెనని తా॥

శ్లో॥ శ్రాద్ధంకృత్వాసమాఘ్రాయపితృశేషంవిధానతః। ఉపవాసంతతః కుర్యాత్కేచిదేవంవిదుర్బుధాః॥ పితృయజ్ఞాత్పరోధర్మః పితృయజ్ఞాత్పరంతపః। పితృయజ్ఞాత్పరంకర్మనచైవాస్తిహిభూతలే॥

విజ్ఞాపనము.

వైష్ణవులలో కొందఱుఏకాదశి శ్రాద్ధములు తప్పకజేతురు-కొందరు-ఏకాదశిఉపవాసదినమునందు శ్రాద్ధముమానివేసి-ఆమఱుదినంబున చేతురు దేశాచారములనను సరించదగును.

ఏకాదశీస్నానప్రకరణము.

అత్రాదౌగంగాస్తోత్రపఠనము.

శ్లో॥ నమఃశివాయైగంగాయై శివదాయైనమోనమః। నమస్తేరుద్రరూపిణ్యై శాంకర్యై తేనమోనమః ౧॥ నమస్తేవిశ్వరూపిణ్యైబ్రహ్మమూర్త్యైనమోనమః। సర్వదేవస్వరూపిణ్యైనమోభేషజమూర్తయే॥ ౨॥ సర్వస్యసర్వవ్యాధీనాంభిషక్ శ్రేష్ఠ్యైనమోస్తుతే। స్థాణుజంగమసంభూతవిషహన్త్ర్యైనమోనమః॥ ౩॥ భోగోపభోగదాయిన్యై భోగవత్యైనమోనమః। మందాకిన్యైనమస్తేస్తుస్వర్గదాయైనమఃసదా॥ ౪॥ నమస్త్రైలోక్యభూషాయైజగద్ధాత్ర్యైనమోనమః। నమస్త్రిశుక్లసంస్థాయైతేజోవత్యైనమోనమః॥ ౫॥ నందాయైలింగధారిణ్యైనారాయణ్యైనమోనమః।నమస్తేవిశ్వముఖ్యాయైరేవత్యైతేనమోనమః॥ ౬॥ బృహత్యైతేనమస్తేస్తులోకధాత్ర్యైనమోనమః॥ నమస్తేవిశ్వమిత్రాయైనందిన్యైతేనమోనమః॥ ౭॥ పృథ్వ్యైశివామృతాయైచసువృషాయైనమోనమః। శాంతాయైచవరిష్ఠాయైవరదాయైనమోనమః॥ ౮॥

ఉస్రాయైసుఖదోగ్ధ్ర్యైచసంజీవిన్యైనమోనమః। బ్రహ్మిష్ఠాయైబ్రహ్మదాయైదురితఘ్న్యైనమోనమః॥ ౯॥ ప్రణతార్తిప్రభంజన్యైజగన్మాత్రేనమోస్తుతే। సర్వాపత్ప్రతిపక్షాయైమంగలాయైనమోనమః॥ ౧౦॥ శరణాగతదీనార్తపరిత్రాణపరాయణే। సర్వస్యార్తిహరేదేవినారాయణినమోస్తుతే॥ ౧౧॥ నిర్లేపాయైదుర్గహంత్ర్యైదక్షాయైతేనమోనమః। పరాత్పరతరేతుభ్యంనమస్తేమోక్షదేసదా॥ ౧౨॥ గంగేమమాఽగ్రతోభూయాగంగేమేదేవిపృష్ఠతః। గంగేమేపార్శ్వయోరేహిత్వయిగంగేస్తుమేస్థితిః॥ ౧౩॥ ఆదౌత్వమంతేమధ్యేచసర్వంత్వంగాంగతేశివే। త్వమేవమూలప్రకృతిస్త్వంహినారాయణఃపరః॥ ౧౪॥ గంగేత్వంపరమాత్మాచశివస్తుభ్యంనమఃశివే। యఇదంపఠతిస్తోత్రంభక్త్యానిత్యంనరోపియః॥ ౧౫॥ శృణుయాచ్ఛ్రద్ధయాయుక్తః కాయవాక్చిత్తసంభవైః। దశధాసంస్థితైర్దోషైః సర్వైరేవప్రముచ్యతే॥ ౧౬॥ సర్వాన్కామానవాప్నోతిప్రేత్యబ్రహ్మణిలీయతే। ఏకాదశ్యాంసితేపక్షేగ్రహణేచంద్రసూర్యయోః ౧౭ మాసేమాసేచకర్తవ్యంస్నానకాలేవిశేషతః। యఃపఠేద్దశకృత్వస్తుదరిద్రోవాపిచాక్షమః॥ ౧౮॥ సోపి తత్ఫలమాప్నోతి గంగాంసంపూజ్యయత్నతః। అదత్తానాముపాదానం హింసాచైవావిధానతః॥ ౧౯॥ పరదారోపసేవాచకాయికంత్రివిధంస్మృతం। పారుష్యమనృతంచైవపైశున్యంచాపిసర్వశః॥ ౨౦॥ అసంబద్ధప్రలాపశ్చవాఙ్మయంస్యాచ్చతుర్విధం। పరద్రవ్యేష్వభిధ్యానంమనసానిష్టచింతనం। ౨౧॥ వితథాభినివేశశ్చమానసంత్రివిధంస్మృతం।ఏతానిదశపాపాని హరత్వంమమజాహ్నవి॥ ౨౨॥ దశపాపహరాయస్మాత్తస్మాద్దశహరాస్మృతా। త్రయస్త్రింశచ్ఛతంపూర్వాన్పితౄనథపితామహాన్॥ ౨౩॥ ఉద్ధరత్యేవసంసారాన్మంత్రేణానేనపూజితా।నమోభగవత్యైదశపాపహరాయైగంగాయైనారాయణ్యైరేవత్యైశివాయైదక్షాయైఅమృతాయైవిశ్వరూపిణ్యైనందిన్యైతేనమోనమః॥ సితమకరనిషణ్ణాంశుభ్రవర్ణాంత్రినేత్రాంకరధృతకలశోద్యత్సోత్పలామత్యభీష్టాం విధిహరిహరరూపాం సేందుకోటీరజుష్టాం కలితసితదుకూలాంజాహ్న

వీంతాంనమామి॥౧॥ ఆదావాదిపితామహస్యనిగమవ్యాపారపాత్రేజ
లంపశ్చాత్పన్నగశాయినో భగవతఃపాదోదకంపావనంభూయఃశంభుజ
టావిభూషణమణిర్జహ్నోర్మహర్షేరియందేవీకల్మషనాశినీభగవ
తీభాగీరథీదృశ్యతే॥ ౨॥ గంగాగంగేతియో బ్రూయాద్యోజనానాంశ
తైరపి। ముచ్యతేసర్వపాపేభ్యోవిష్ణులోకంసగచ్ఛతి॥ ఇతిపఠిత్వా॥

ఏకాదశ్యాంగంగాప్రార్థనమ్.

శ్లో॥ గంగాగంగేతియోబ్రూయాద్యోజనానాంశతైరపి। ముచ్య
తేసర్వపాపేభ్యోవిష్ణులోకంసగచ్ఛతి॥ అంబత్వద్దర్శనాన్ముక్తిర్నజానే
స్నానజంఫలమ్' స్వర్గారోహణసోపానేమహాపుణ్యతరంగిణి। విశ్వేశం
మాధవందుండిందండపాణించభైరవం। వందేకాశీంగుహాంగంగాంభవా
నీంమణికర్ణికాం। అతితీక్ష్ణమహాకాయ కల్పాంతదహనోపమ భైర
వాయనమస్తుభ్యమనుజ్ఞాందాతుమర్హసి॥ త్వంరాజాసర్వతీర్థానాం
త్వమేవజగతఃపితా। యాచితోదేహిమేతీర్థం సర్వపాపాపనుత్తయే॥
యోఽసౌసర్వగతోవిష్ణు శ్చిత్స్వరూపీనిరంజనః। సఏవద్రవరూపేణ
గంగాంభోనాత్రసంశయః॥ నందినీనలినీసీతా మాలినీచమహాపగా। విష్ణు
పాదాబ్జసంభూతా గంగాత్రిపథగామినీ। భాగీరథీభోగవతీజాహ్నవీత్రి
దశేశ్వరీ॥ ద్వాదశైతానినామానియత్రయత్రజలాశయే। ఏకాదశ్యాం
పఠేన్నిత్యంమహాపాతకనాశనమ్॥

ఏకాదశ్యాంస్నానప్రయోగః,

మహానదీస్నానార్థంపత్న్యాసహపుత్రమిత్రాదిపుణ్యాంగనాద్యా
ప్తజనైర్బ్రాహ్మణైస్సహఏకాదశ్యాంనదీతీరంగత్వా।ప్రణమ్య। యథా
శక్తితాంబూల ఫలపుష్పహరిద్రాచూర్ణనారికేళసువర్ణరజితతామ్రా
దీనియథాశక్తిదక్షిణానినద్యాంనిధాయ॥తతఃగంగాప్రార్థనంకుర్యా
త్॥ గంగాగంగేతియో బ్రూయాద్యో...మహాపాతకనాశనమ్॥ శ్లో॥
పిప్పలాదాత్సముత్పన్నే కృత్యేలోకభయంకరి। పాషాణంతేమయాద
త్తం మాహారార్థంప్రకల్పితాత్॥ మహానద్యాంత్రివారం జలస్థమృత్తి
కాంతటేనిక్షిపేత్। ధ్యానం॥ శ్లో॥ నమస్తజగదాధారశంఖచక్రగదా

ధర। దేవదేహిమమానుజ్ఞాంతవతీర్థ నిషేవణే॥ శ్లో॥ నమస్తేవిశ్వగు
ప్తాయ నమోవిష్ణుముపాంపతే। నమోజలధిరూపాయ నదీనాంపతయేన
మః॥ ఇతిప్రార్థయేత్॥ దంపతీసహస్నాత్వా చమ్య కేశవా...ఏవంగు
ణ...శుభతిథౌ శ్రీమాన్...గోత్రః...నామధేయః శ్రీమతః...గోత్రో
ద్భవస్య...అముకనక్షత్రే...అముకరాశౌజాతస్యాఽముకనామధేయ
స్య మమధర్మపత్నీ సమేతస్యమమః జన్మాభ్యాసాజ్జన్మప్రభృత్యే తత్క్ష
ణపర్యంతమిహ జన్మని పూర్వజన్మని జన్మాంతరేషుచ సకలపాపక్షయా
ర్థం మమ బాల్యయౌవనకౌమారవయోవృద్ధత్వేషు జాగ్రత్స్వప్నసు
షుప్త్యవస్థాసుమనోవాక్కాయేంద్రియరహస్యప్రకాశేచ జ్ఞానతోజ్ఞా
నతశ్చమహాకృత మహాపాతకనివృత్త్యర్థం అధ్యాత్మికఆది భౌతికఆదిదై
వికాదితాపత్రయ జనితసర్వాపమృత్యుపరిహారార్థంభౌమాంతరిక్షదుస్వ
ప్నాద్భుత దర్శనాపశకునాదిదుర్నిమిత్తజనితతద్దోషపరిహారార్థంపర
కృతక్రియామాణ మంత్రయంత్రతంత్ర క్రియాభిచారికభూతప్రేతపిశా
చబద్ధ బ్రహ్మరాక్షస యక్షయమదూతశాకినిఢాకినీస ప్తశ్వాపదతస్క
రాద్యనేకోపద్రవాదిసకల మహాభయనివృత్త్యర్థం వాతపిత్తకఫోద్భవ
నానాకారణనిమిత్తజ్వరపాండుకుష్ఠు శూలహృద్రోగభగంధరాదిసక
లరోగనివృత్త్యర్థం క్షేమస్థైర్యవిజయాభయఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభి
వృద్ధ్యర్థం ధర్మార్థకామమోక్ష చతుర్విధఫలపురుషార్థసిద్ధ్యర్థ మిహ
లోకేబహుప్రకారేణ సుఖానుపూర్వకసాగ్రవర్షశతపర్యంతం సుఖేన
జీవనసిద్ధ్యర్థం మమచింతితమనోరథఫలసిద్ధ్యర్థంచిత్తస్వాస్థ్యసిద్ధ్యర్థం
సకలపాపక్షయార్థం ఏకాదశ్యాంకృష్ణాస్నానమహంకరిష్యే॥ కరిష్యా
మీతికర్తృవాక్యం॥ త్రివారంస్నానమాచరేత్॥

ఏకాదశ్యాంపురుషస్నానసంకల్పమ్,

మమఇహజన్మనిపూర్వజన్మనిబ్రహ్మహత్యాదిపాపానాం గురుతల్ప
కాదిపాపానాం స్వర్ణస్తేయసురాపానాది పాపానాంద్విజపత్నీగురుప
త్నీరాజపత్నీపరపత్నీ గమనాదిదోషాణాం దేవబ్రాహ్మణతిరస్కార
గురుతిరస్కారపరస్త్రీతిరస్కార వేదశాస్త్రతిరస్కార పత్నీతిరస్కార

ఆత్మతిరస్కారాదిదోషాణాం దేవబ్రాహ్మణ వృత్తిచ్ఛేదన తటాకచ్ఛేదన ఆత్మహత్యాదిపాపానాం మిత్రద్రవ్యాపహరణ జ్ఞాతిద్రవ్యాపహరణ పరద్రవ్యాపహరణాది దోషాణాం నిషిద్ధాన్న పతితాన్న గణాన్న గణికాన్న దురన్న దుగ్ధాన్న ఉచ్ఛిష్టాద్యన్నాదిభక్షణాది దోషాణాం పరిహేతుం భార్యావిసర్జన మాతాపితృవిసర్జన మిత్రవిసర్జన పుత్రాదివిసర్జనాది దోషాణాం బ్రాహ్మణ దోషనిరూపణ భార్యాదోషనిరూపణ పరస్త్రీదోషనిరూపణాది దోషాణాం మమఛండాలస్పర్శన పరస్త్రీస్పర్శన పరవస్త్రస్పర్శన రజస్వలాస్త్రీస్పర్శనాది దోషాణాం అజ్ఞానకృతదోషాణాం కాయికవాచికమానసికాన్యాదిదోషాణాం బహూనాం బహువిధానాం సర్వేషాం పాపానామపనోదక...మహానదీ స్నానమహంకరిష్యే। ఇతిసంకల్ప్య। తతః స్నానంత్రివారం కుర్యాత్ తతో మార్జయేత్॥

ఏకాదశ్యాం స్త్రీస్నానసంకల్పమ్,

పతివచనాకరణ, పతినిందాకరణ, స్వభర్తృతాడన దూషణతర్జన, స్వాపకాలే భర్తృతాడన భర్తృవంచనరూపాణాం, గురువాక్యాకరణానాదరణ, నిందాకరణరూపాణాం, పరదేవతాదూషణ స్త్రీదోషారోపణ మానసపరపురుష సమాగమనరూపాణాం, కామరూపాణాం అస్నానభోజనాభక్ష్యభక్షణాత్యంత భాషణరూపాణాం, ఆరంభవ్రతత్యాగ సర్నిమిత్తతులసీదళ నికృంతనసదాదుర్భాషణ, దురాలాపన, దివాపురుషసంసర్గరూపాణాం, సాలగ్రామస్పర్శన, బ్రాహ్మణదూషణ సుతవిక్రియ, గోవిక్రియ, కన్యావిక్రయ, దేహవిక్రయమలినవస్త్రధారణ, గ్రహణసమయేపురుష సంసర్గరజస్వలాది సూతకమధ్యేద్రవ్యస్పర్శన గృహభాండాదిస్పర్శన, మిత్రద్రోహ, అనృతసంభాషణ, కఠినస్వభావ, భోజనసమయే విషప్రయోగాదిపాపానాం, దేవబ్రాహ్మణతిరస్కారపితృమాతృతిరస్కార, శిశుస్తన్యపానరాహిత్యశిశువధ, గోవధ శంక్తిద్రోహాదిపాపానాం, భర్త్రాపృచ్ఛాపరిభాషణ ఉపవాసాకరణ ఉపోషితేభర్తరిస్వయంభోజన, భర్తృశుశ్రూషణరాహిత్యతదభివాదనరాహిత్య, గృహేవిద్యమాన ద్రవ్యచోరస్వభావ, ద్రవ్యవిక్రయ,

సదాన్యగృహవాస, భర్తరిదోషారోపణ, భర్తృపరిహాససంభాషణ, భర్తృవచననిరాకరణ, దేశాంతరేదేహాలంకరణ పరపురుషస్పర్శాది సంభావితానాంపాపానాంఅజ్ఞానతో జ్ఞానతశ్చాత్యంతాభ్యస్తానాం స్వార్థక్రియాపరత్వహీనాన్య పురుషసంయోగాదీనాం బహూనాం బహువిధానాం సర్వేషాంపాపానామపనోదక......మహానదీస్నానమహంకరిష్యే॥ కొందఱుఈప్రకారముసంకల్పము పఠించుదురు.

యావజ్జీవఏకాదశీవ్రతమ్.

చైత్రాదిద్వాదశమాసేషు- అథవా వైకుంఠ ఏకాదశీదినే- పుణ్యక్షేత్రేఅథవా గ్రామసమీపజలే-ప్రసిద్ధనదీతీరంగత్వాపూర్వోక్తప్రకారేణస్నాత్వాచమ్య॥ గృహమాగత్య॥గోఘృతేనదీపారాధనం కృత్వా॥ ఓం ఉద్దీప్య...దిశ॥ జ్యోతిష్మతీం త్వాసాదయా......స్వాహా॥ శ్లో॥ జ్వాలామాలాపరివృతం వహ్నిమండలమధ్యగం। ధ్యాయేత్కళాదశయుతం శక్తిధారిణమీశ్వరం॥ ప్రణమ్య॥ ఆచమ్య.....ఏవంగుణ...శుభతిథౌ... అస్మాకంసహకుటుంబానాంక్షేమస్థైర్య...ర్థం-ధర్మార్థకామమోక్ష చతుర్విధఫలపురుషార్థసిద్ధ్యర్థం- పుత్రపౌత్రాభివృద్ధ్యర్థంపూర్వజన్మని- ఇహజన్మని- మమఅజ్ఞానకృతజ్ఞానకృతసమస్తపాపక్షయార్థం- మమవిష్ణుసాయుజ్యప్రాప్త్యర్థం......ఏకాదశ్యాం- లక్ష్మీనారాయణ పూజాంకరిష్యే। ఆదౌగణపతిపూజాంకరిష్యే విధిప్రకారేణ గణపతిపూజాంకుర్యాత్॥ గృహస్యప్రాగ్భాగే రంగవల్ల్యాదిభిరలంకృత్య॥ చతుష్కోణేషుపీఠంనిక్షిప్య॥ తదుపరిఅష్టదళపద్మంలిఖిత్వా॥ నూతనవస్త్రేణమంటపమాసాద్య॥యథాశక్తితండులాన్ నిధాయ॥ మంటపమధ్యేతామ్రనిర్మితపూర్ణకలశంనిధాయ॥ తత్కలశే పంచపల్లవాని నారికేళంచనిక్షిప్య॥ కుంకుమాదిభిరలంకృత్య॥ తత్రలక్ష్మీనారాయణ ప్రతిమామావాహ్య॥ అశక్తశ్చేత్- యథాసంభవ- విష్ణుపటంవానిధాయ॥ గంధాదిభిరలంకృత్య॥ ఆదౌవిధిప్రకారేణ అష్టదిక్పాలకపూ

జాంకుర్యాత్॥ తతః మంటపమధ్యే॥ కలశే ఆవాహ్య॥ శ్లో॥ ఆగచ్ఛాగచ్ఛ దేవేశ తేజోరాశే జగత్పతే। క్రియమాణాం మయా పూజాం గృహాణ సురసత్తమ॥ మంత్రః॥ ఓం నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి। తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్॥ శ్లో॥ కరద్వయే పకమలే ల ధారయంతీం స్వలీలయా। హారనూపురసంయుక్తాం లక్ష్మీం దేవీం సమామ్యహం॥ ఓం సకృత్తుమివ తితఉనా... వాచి॥ మంటపే లక్ష్మీనారాయణ దేవతామావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ ప్రధాన దేవతామావాహ్య॥

సాలోక్యపదప్రాప్త్యర్థం- జనార్దన దేవతామావాహయామి॥ ......
సామీప్యపదప్రాప్త్యర్థం- వాసుదేవమావాహయామి॥ ....
సాయుజ్యపదప్రాప్త్యర్థం- విష్ణుమావాహయామి॥ ....
సార్ష్టిత్వసిద్ధ్యర్థం- నరేశ్వరమావాహయామి॥ ....

తదంగకలశారాధనం కరిష్యే॥ శ్లో॥ కలశస్య ముఖే విష్ణుః ... సమాశ్రితాః॥ పుం॥ ఆకలశేషు × రాపఓం॥ శ్లో॥ గంగే చ యమునే కృష్ణే గోదావరి సరస్వతి। నర్మదే సింధు కావేరి జలేస్మిన్ సన్నిధిం కురు॥ ఆయాంతు లక్ష్మీనారాయణ దేవతా పూజార్థం మమ దురితక్షయకారకాః కలశోదకేన పూజాద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య॥ దేవమాత్మానం చ సంప్రోక్ష్య॥ ఓం అసునీతే...హ్వాయతే॥ శ్లో॥ శిరః శ్రోత్రం తథా నాసా। మోష్ఠం జిహ్వాం తథైవ చ। కంఠం కుక్షిం చ హృదయం। కటిబాహూం తథాంగుళీః। ఊరూజానూ చ పాదాంతం తత్తన్న్యాసం వినిర్దిశేత్॥ స్థిరోభవ- వరదోభవ- సుముఖోభవ- సుప్రసన్నోభవ- స్థిరాసనం కురు॥ పుష్పమాదాయ॥ అథ పురుషసూక్తవిధానేన షోడశోపచారైరభ్యర్చ్య॥ అనయా ధ్యానావాహనాది షోడశోపచారపూజయా భగవాన్ సర్వాత్మకః శ్రీలక్ష్మీనారాయణ స్సుప్రీతో వరదో భవతు॥ ఏతత్ఫలం భగవదర్పణమస్తు॥

అథదానప్రకరణమ్.

ఆచమ్య...ఏవంగుణ...శ్రీభగవత్ప్రీత్యర్థం- మనోభీష్టసిద్ధిద్వా

రా- సకలపురుషార్థసిద్ధ్యర్థం- యథాశక్తి దానానికరిష్యే॥ బ్రాహ్మణేభ్యో దద్యాత్॥ నిశ్శబ్దేన కార్యం॥

ఏకాదశియందు చేయదగిన వస్త్రాదిదానములు మహాఫలప్రదంబు ఏకాదశియందు- తండులములు ఆజ్యము పుష్పము- వస్త్రము- శర్కర- క్షీరములు- దధి- సువర్ణము- ఆజ్యం, కంచుకము- జలపాత్రదానము- ఫలములు- మొదలగు యథాశక్తి దానములు చేయుటవలన ఆజీవునకు- సుఖమైన పుణ్యలోకగమనము మొదలగునవి కలుగుచుండును- ఈఫలములన్నియు పురాణములవలన దెలియుచున్నవి- ఏకాదశీవ్రతమాహాత్మ్యము గ్రంథవిస్తరభీతిచే ఈకూర్పునందు చేర్పబడలేదు- పురాణములందుజూడదగును,

శ్లో॥ దేశేకాలేచపాత్రేచ తద్దానం సాత్వికం స్మృతమ్॥
అన్నట్లు సమయమును కనిపెట్టి దానము చేయవలసినది.

శ్లో॥ కన్యాగతే భాస్కరేతు పితౄణాం దత్తమక్షయమ్।
సూర్యే వృశ్చికసంక్రాంతే నిరాశాః పితరోగతాః॥

తా॥ సూర్యుడు కన్యాయనము మొదలు మహాలయకాలంబున పితృదేవతలకిడిన కవ్యము అక్షయంబగును. వృశ్చికసంక్రమణము వెళ్లిన పిమ్మట పితృదేవతలు భగ్నాశులై తమవంశస్థులను శపించిపోయెదరన్నట్లు కాలమును తెలిసి కర్మమును చేయవలసినది.

శ్లో॥ దుర్భిక్షే చాన్నదాతారం సుభిక్షే ధనదాయినమ్।
హేమంతే వస్త్రదాతారం గ్రీష్మేంబువ్యజనప్రదమ్।
ఆర్తత్రాణవిధాతారం దానశౌండం ప్రచక్షతే।
తద్యోగకాలే యద్దత్తం కించిదప్యధికం భవేత్॥

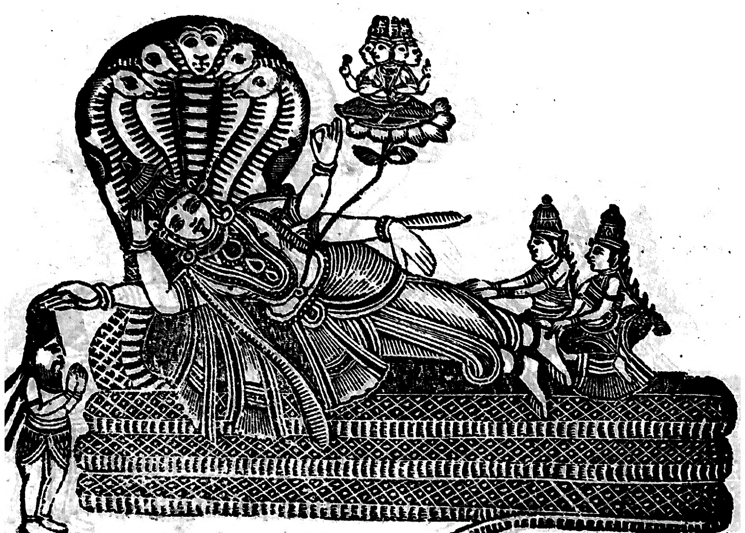
తా॥ కరువులో అన్నమును సుభిక్షకాలంబున ధనంబును చలికాలంబున వస్త్రమును గ్రీష్మకాలంబున నీరుగాని మొదలైనవాటిని ఎండకాలమున గొడుగును పాదరక్షలను భయార్తసమయంబున అభయరక్షణంబును కాం చెమయిననుపయోగించునట్లుల చేసినవాడు

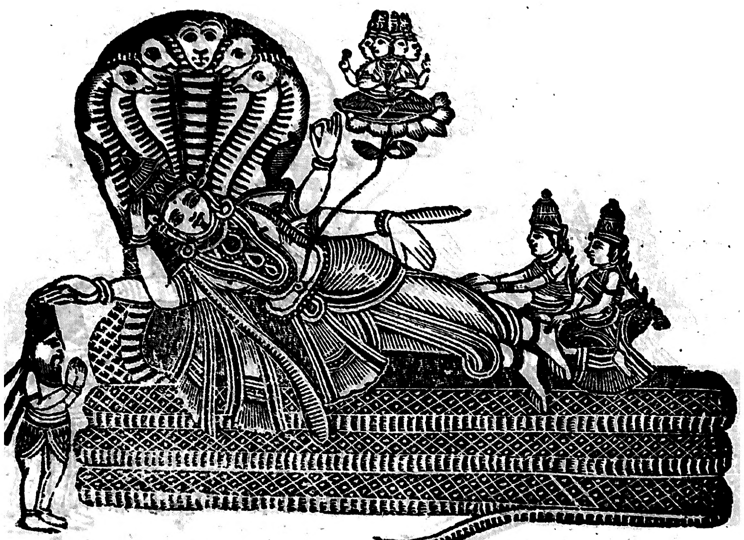
గొప్పదాతయని పేరు చెందగలఁడు. అన్నట్లు యేద్రవ్యమేకాలంబున నెవ్వనికి ధర్మముగా నుపయోగార్హమగునో దానినివానికప్పుడే యిచ్చుటమంచిది.

ద్వాదశీవ్రతము.

ఆచమ్య...ఏవంగుణ...ప్రీత్యర్థం మమ ఇహజన్మని పూర్వజన్మని సమస్తపాపక్షయార్థం- శ్రీమహావిష్ణుప్రీత్యర్థం బ్రాహ్మణసమారాధనంకరిష్యే॥ ఇతిసంకల్ప్య॥ వేదపారగబ్రాహ్మణాన్ ఆహూయ॥ ఆదావీపారాధనంకృత్వా॥ ప్రణమ్య- బ్రాహ్మణేభ్యోగంధాక్షతతాంబూలఫల పుష్పాదీన్ దత్వా॥ ప్రణమ్య॥ బ్రాహ్మణేభ్యోమృష్టాన్నభోజనందద్యాత్॥ శ్రీమహావిష్ణుప్రీత్యర్థం అమృతమస్తు॥ ఏతత్ఫలంపరమేశ్వరార్పణమస్తు॥ భోజనానంతరం ఆశీర్వాదఃకర్తవ్యః॥ మహాఫలమితి॥

సంపూర్ణము

END OF TITLE